Şarktan - Garbdan seçme eserler - 9
Şeyh Sadii Şirazî
GÜLİSTAN
Şarkın en meşhur eserlerinden biri olan bu mühim kitab Kilisli Rifat tarafından tercüme edilmiş ve Prof. Dr. Ali Nihad Tarlan tarafından bir ön söz ilâve edilmiştir. 50 kuruştur.
AHMED HALİD KİTABEVİ

Cumhuriyet

17 nci yıl sayı: 6005

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı: 24299 - 24290

Pazartesi 28 Nisan 1941

BOL ÇEŞİD ve YENİ STİL
MOBİLYA
Almak veya görmek isteyenler
HARAÇÇI KARDEŞLER
Limited Şirketi
Salonlarını bir defa gezmekle tatmin edilirler.
İstanbul, Fincancılar, Rızapaşa yokuşu
No. 59/61/63. Telefon: 22060

Uzun mücadelelerden sonra nihayet dün Alman kuvvetleri tarafından işgal edilen Atinanın ve arka plânda meşhur Akropol'ün umumî manzarası

Yunan vaziyetinde hakikat

Bu nisbetsiz mücadelenin içtinab olunamaz kahir neticesinden dolayı küçük Yunanistana hiç bir şerefsizlik isnadı kabil olmadığı halde galiblere iftihar ve şeref hisseleri çıkarmaya kolay kolay imkân bulunur mu, bilmeyiz.

Dün Alman radyoları şataretli mızıka parçaları arasında Yunanistana aid zaferlerinin son safhalarını hem parça parça ilân ettiler, hem coşkun şenlikler halinde tesid eylediler: Atinaya girmişler, Pire'yi almışlar, Korent'i tutmuşlar, Mora'ya geçmişler, Patras'ı işgal etmişler, adalara girmişler vesaire vesaire... Ve hepsinin arasında bando mızıkanın en gür sesli okuyucuların haykırışları karışan coşkun zafer nağmeleri.

Bu onların haklarıdır derdik, eğer 100 milyonluk büyük Almanyanın 12 milyonluk ordusile yalnız 6 milyon nüfuslu küçük Yunanistanın hiç bir zaman yarım milyona varması ihtimali olmıyan küçük ordusu arasında her hangi bir mukayese tesisine imkân bulunabilseydi.

Gene bu onların haklarıdır derdik, eğer evvelâ 45 milyonluk kolos bir devlet olan İtalyanın ve sonra buna ilâveten 100 milyonluk büyük Almanyanın taarruzlarına uğramakta Yunanistanın zerre kadar suçu olsaydı.

İtalya Yunanistana mahud geceyarısı ültimatomunu verirken İngilterenin gûya Yunan ada ve limanlarından istifade ettiği efsanesini ileri sürerek memleketin kendisince lüzumlu görülecek noktalarının işgalini isteyordu. İngilterenin Yunan üslerinden istifade ettiği iddiası bir bahaneden ibaret ve Yunanistanın rasgele şurasının burasının, yani giderek bütün memleketin işgali talebi ise asla kabul edilemez bir keyfiyetti.

Bidayette bu İtalyan taarruzundan Almanyanın haber ve malûmatı olmadığı iddia olundu. O zamanlara ve hatta bir hayli sonralarına kadar Almanyanın harbi Balkanlara sirayet ettirmemek istediği nakarat halinde tekrar edildi durdu. Almanya İtalyanın Arnavudluk üzerinden açtığı seferi hatta şimdiki harble alâkadar bir safha bile saymıyarak onu teferrüatın teferrüatı bir hâdisecik mahiyetinde telâkki ediyor göründü. Bu seferin şöyle veya böyle netice vermesinin Almanya nazarında büyük bir kıymet ve ehemmiyeti yoktu. Buna binaendir ki müttefiki Yunanistanla muharib olduğu halde Almanyanın elçisi yer yer ve zaman zaman dostane tezahürler göstererek Atinada oturmakta devam etti.

Almanya yalnız bir şeyi ehemmiyetle kayıd ve beyan ediyordu:

— Olmıya ki İngiltere, diyordu, bu İtalyan - Yunan harbini vesile ittihaz ederek Yunanistana asker getirsin ve meselâ Selânikte bir cephe kurmağa kalkışsın. İşte o zaman Almanya hiç teahhursuz ve tereddüdsüz harekete geçerek buna mâni olmağa koşar.

İtalyan taarruzunu evvelâ muvaffakiyetle önleyerek sonra da tard eden Yunanistan, Almanyanın hassasiyetini tahrik etmemek için İngiliz kara ordusundan en küçük askerî kıtaatın bile Yunanistana gelmemesine dikkat ediyordu. Bu ilk safhada Yunanistana İngiliz yardımı denizlere ve havaya inhisar ediyor ve belki bir miktar da harb malzemesi vermiş olmaktan ibaret kalıyordu.

Rumanyada hazırlanan Almanya bir taraftan Bulgaristana girerek, diğer taraftan Yugoslavyanın elini kolunu bağlayarak Yunanistana taarruz etmek sa-

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

BUGÜN
2 nci sahifede:
H. G. Wells'in
Nefis bir hikâyesi

İstifa eden Yunan orduları Başkumandanı General Papagos

Alman kıt'aları dün sabah Atinaya girdiler

Diğer bir kol da Patras'tan ilerliyor

Grl. Papagos istifa etti

Berlin 27 (a.a.) — Alman orduları umumî karargâhının tebliği

Kaçmakta olan Ingiliz dümdar kıtaatına karşı, öncü bir zırhlı tümenimizin yaptığı şiddetli taarruzları müteakıb Alman kıt'aları bu sabah saat 9,25 te Atinaya girmişlerdir.

Akropolun üzerinde gamalı haç sancağı dalgalanmaktadır.

Atina radyosunun hitabesi

Londra 27 (a.a.) — Atina radyosu dün akşam Yunan halkına aşağıdaki hitabede bulunmuştur:

«Yunanlılar,

Metin olunuz, vakur olunuz, müftehir olunuz. Tarihinize lâyık bir millet olduğunuzu göstermeniz lâzımdır. Ordunuzun kıymeti ve muvaffakiyetleri daha şimdiden bütün dünyaca teslim edilmiştir. Davamızın meşru olduğu da teslim edilecektir. Biz vazifemizi namusumuzla ifa etmiş bir milletiz.

Dostlarım, Yunaistanı daima kalbinizde yaşatınız ve sizler de onun son zaferlerinden, ordusunun son şereflerinden ilham alarak yaşayınız.

Yunanistan tekrar dirilecek, tekrar yükselecektir. Çünkü meşru bir dava ve hürriyet için bütün namusile harbetmiştir.

Kardeşlerim, cesur ve sabırlı olunuz, kuvvetli olunuz, bu ıstırabları yeneceğiz.

(Arkası sahife 5 sütun 2 de)

Kalbi yaralı Yunanistan

Estia'nın son olarak neşrettiği heyecanlı makale

Atina 27 (a.a.) — Atina ajansı bildiriyor:

«Estia» gazetesi dünkü başmakalesinde bilhassa şöyle demektedir:

«Görünüşe göre yarın herhalde yazamıyacağımız bazı şeyleri bugün yazmak mecburiyetindeyiz. Altı ay kahramanca devam eden mücadele esnasında Yunan gazeteleri Yunan ordusu ve milletile tam bir temas halinde idi. Şimdi Yunan milleti acı günler bekliyor. Bu günler maddî ıstırablar dolayısile değil ruhların katlanacağı imtihan dolayısile acı olacaktır.

Bu ıstırabların uzun süreceğine tamamile kaniiz. Fakat bu müddet içinde altı ay müddetle Yunanistana şan ve şeref veren faziletlerin yerine başka Yunan faziletlerinin kaim olması lâzım gelecektir. Küçük Yunanistanın tamamile silâhlanarak büyük bir imparatorluğa karşı durmasını temin eden sarsılmaz faaliyeti, asker ve harb makineleri bakımından adedce üstünlüğü yen-

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

Sollumda Almanlar birkaç noktadan Mısır toprağına girdi

Kahirede, düşmanın Sidibarraniye kadar gelebileceği tahmin ediliyor

Kahire 27 (a.a.) — İngiliz tebliği: Libyada Tobruk mıntakasında vaziyette hiç bir değişiklik yoktur.

Sollumda düşman müfrezeleri, dün akşam bir çok noktadan hududu geçmişlerdir. Seyyar hafif kuvvetlerimiz düşman müfrezelerinin ileri hareketini hırpalıyarak düşmanla temas halinde kalmışlardır.

Habeşistanda bütün mıntakalarda harekât şayanı memnuniyet bir tarzda devam etmektedir.

Mısır hududundaki harekâtın tafsilâtı

Kahire 27 (a.a.) — Umumiyetle iyi haber alan mahfillere göre, Sollum'da denize doğru inen yamacın cenubunda şarka doğru ilerleyen iki motörlü düşman kolu, birçok noktada Mısır arazisine girmiştir. Seyyar İngiliz kıt'aları

(Arkası sahife 5 sütun 7 de

Çörçil dün mühim bir nutuk irad etti

İngiltere Başvekili vaziyeti olduğu gibi anlatıyor

Afrika ve Yunanistandaki mağlûbiyetin sebebleri

«Denizlerde hâkimiz. Havalarda da pek yakında tefevvuk edeceğiz.»

İngiltere Başvekili Mister Çörçil dün gece Londra radyosundan İngiltere ve imparatorluk halkına hitaben bir nutuk söyliyerek askerî ve siyasî vaziyeti izah etti. Çörçil nutkuna şu şekilde başladı:

«— Geçen hafta, memlekette harb vaziyeti yüzünden hoşnudsuzluk başgösterdiğini söylemişlerdi. Bunu doğrudan doğruya araştırmak için seyahat ettim ve bombardımana uğrayan muhtelif şehirleri ve limanları dolaşarak huzur ve

M. Çörçil

itminan içinde geri döndüm. Hükûmet merkezinin başdöndürücü mesaisinden ayrılarak taarruza uğrayan ve yaralanan şehirleri ziyaret etmek, cephede bulunmak, insana kuvvet ve itimad veriyor. Gezdiğim yerler tahrib olunmuştur ve bir çok kıymetli abideler yıkılmış, çoluk çocuk perişan bir hale getirilmiştir. Buna rağmen burada yaşıyan insanların maneviyatı başkalarına ilham verecek derecede yüksektir. Ve halkın ruhu, insanı maddî vak'aların mafev-

(Arkası sahife 5 sütun 4 te

Etrafında mühim hâdiseler cereyan edeceği tahmin olunan Cebelüttarık boğazı ve civarı

Reisi bulunduğu Yardımsevenler cemiyetinin bir beyannamesile Türk kadınlığını vatan işlerinde rol almaya sevkeden Bayan İnönü Ankarada harb sargısı imalâthanesinde bizzat çalışarak kadınlarımıza faal olacakları yolu göstermektedir. Yukarıki resimde Cumhur Reisimizin sayın refikalarını iş başında görüyorsunuz.

Cebelüttarık için endişe

Londra meseleyi "son derece nazik" addediyor

Kale tahkim ve takviye olundu

La Linea 27 (a.a.) — Cebelüttarıkta bulunmakta olan bütün mülteciler derhal tahliye edilecektir. Kalmak istiyenler askere alınmış muamelesi görecekler ve müdafaa işlerinde çalıştırılacaklardır.

İspanyanın iki taraflı rolü

Londra 28 (a.a.) — Buradaki salâhiyettar İngiliz mahfilleri, İspanya vaziyeti hakkında ajanslar ve gazeteler tarafından verilen haberleri büyük bir ihtiyatla karşılamaktadır.

Heyeti umumiyesi itibarile bu meselenin son derece nazik olduğu kabul edilmektedir. Filhakika düşman propagandasını önlemek, hâdiseleri çok yakından takib etmek ve esasen çok ciddî olan bir vaziyetin daha ziyade vahamet kesmetmesine mâni olmak zarureti karşısında bulunuyoruz.

Bununla beraber bu mıntakada yapılacak bir Alman ilerlemesinin İngiltere ve İrlanda müstesna olmak üzere, bütün Avrupa sahillerini büyük bir tehlikeye maruz bırakacağına şüphe yoktur. Bu vaziyet bittabi Amerikadan ziyade İngiltereyi endişeye düşürmektedir. Bundan başka tehlikenin gerek Fransız gerek İspanyol Afrikası sahillerine de sirayet edeceği muhakkaktır. Son gün -

(Arkası sahife 5 sütun 5 te

Yardımcı hemşirelere dün diploma verildi

Beyoğlu Halkevindeki merasimde hararetli nutuklar söylendi

İstanbul Kumandanı Korgeneral İshak Avni bir gönüllü yardımcı hemşireye diplomasını veriyor

İstanbulun üç askerî hastanesinde açılan hastabakıcılık kurslarına kendi arzularile devam edip yapılan imtihan neticesinde muvaffak olan ve imtihanlarını veren 120 yardımcı fahrî hemşireye dün Beyoğlu Halkevinde merasimle diplomaları verilmiştir.

Öğleden sonra Beyoğlu Halkevinin spor salonunda yapılan bu merasimde Örfî İdare Komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal, Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar, Parti İstanbul idare heyeti reisi Reşad Mimaroğlu, İstanbul Komutanı Korgeneral İshak Avni, Gülhane hastanesi Başhekimi General Süreyya Hidayet ve daha bir çok mülkî ve askerî erkân, matbuat mensubları bulunuyordu.

Merasimi Gülhane Başhekimi General Süreyya Hidayet açmış ve bir nutuk söyliyerek demiştir ki:

«— Bu şerefli günde toplanmamızdan maksad, yüksek Millî Şefimizin refikalarının himayelerindeki Yardımsevenler cemiyetinde Türk ana ve kardeşlerine hitaben neşir buyurdukları beyannamede de işaret edildiği veçhile Türk yurdunu müdafaa, millet evlâdlarının hayatı uğrunda bütün tarihimizin kaydedegeldiği Türk kadınının hizmet ve fedakârlığının bir tezahürü olan ve hastabakıcılık gibi çok ağır ve meşakkatli bir vazifeyi kendi arzularile hastanelere devam ve yüksek ihtihaslarını imtihanlarla ispat etmiş olan gönüllü hastabakıcılara diplomalarını tevzi içindir.»

Doktor General Süreyya Hidayet, bundan sonra hastabkıcılığın ve memleketimize ilk girişinin Umumî Harb ve İstiklâl Mücadelesindeki mevkiinin bir tarihçesini yaptıktan sonra şimdi açılan kurslardan bahsetmiş ve sözlerini «bu fedakâr vatan hemşirelerine diploma tevzii merasimi için sinesini açan Beyoğlu Halkevine teşekkür» ile bitirmiştir.

Başhekime, Haydarpaşa kursundan yetişen Bayan Muallâ cevab vererek, bütün kurs gören kadınlar namına teşekkür ve bu kursların ihdasile büyük isabet gösteren büyüklerimize minnetlerini ifade ederek kursta öğrendiklerini bütün hemşirelerin her ne şerait içinde olursa olsun azamî fedakârlık ve feragatle tatbik edecelkerini söylemiştir.

(Arkası sahife 3 sütun 7 de

Almanya üzerine büyük mikyasta akınlar yapıldı

Kiel şehrine binlerce yangın bombası atıldı, Almanlar da İngilterede bir çok şehirlere hücum ettiler

Londra 27 (a.a.) — İngiliz Hava Nezaretinin tebliği:

Cumartesi günü gündüz saatlerinde, bombardıman servisine mensub tayyareler, düşman gemilerine karşı faaliyetlerine devam etmişlerdir.

Norveç sahili açıklarında üç iaşe vapuruna hücum edilmiş ve bunlardan asgarî bir tanesi batırılmıştır.

(Arkası sahife 5 sütun 6 da)

Dün Beşiktaş Maskesporu 6 - 0, Harbiye İstanbulsporu 3 - 1, Demirspor Altayı 7 - 1, Gençlerbirliği de Altınorduyu 2 - 1 yendiler. Resim Beşiktaş - Maskespor maçından bir enstantanedir. Maçların tafsilâtı 4 üncü sahifededir.

SPOR

Birkaç söz

Amerikan yardımı

Birbirini kovalayan harb safhalarının yıldırım hızile inkişafı karşısında gazetelerimiz Amerikan yardımının ağır yürüdüğünden şikâyetçidirler. Dünkü Akşam'da Necmeddin Sadak acı acı yazıyor:

«Fikrimizce anlaşılması en az kolay olan nokta Amerikanın yardım hakkındaki anlayış tarzıdır. Evvelki gün Reisicumhur B. Roosevelt Beyaz Ev'de kabul ettiği Ahefa cemiyeti azasına şu beyanatta bulunmuş: Bu yüksek gayede Yunanistan Amerikanın yardımına güvenebilir. Tecavüz karşısında hürriyetlerini müdafaa eden milletlere mümkün olan bütün maddî yardımı yapmaya karar vermiş bulunuyoruz.

«B. Roosevelt bu sözleri söylerken, çoktan tecavüze uğramış olan Yunanistanın dörtte üçü işgal edilmiş bulunuyor ve Yunanlılar Atina civarında harbediyorlardı. Amerikan yardımı acaba bütün Yunanistan işgal edildikten sonra mı gelecek? Yunanistan harbi biterken, Yunanistanın Amerika yardımına hâlâ nasıl güveneceğini anlamak mümkün müdür?»

Evet, doğru. Amerikanın yavaş yürüdüğünü hep görüyoruz. Fakat yavaş yürümekte Birleşik Devletler yalnız değildir. 1940 haziranına kadar İngiltere de yavaş yürüyordu. 1939 eylûlünden evvel Fransa da senelerce yavaş yürümüştü.

Bu Harbin en karakteristik vasıflarından biri de iki ayrı dövüş sistemini karşılaştırmış olmasındadır. Bu dövüş sistemleri, iki tarafta da, orduların kuruluşundan başlayarak devlet yapısına kadar başka başkadır. Bir yanda, bir merkezde hazırlanan, bir merkezden yayılan bir (karar)ın tereddüdsüz tatbikına geçildiğini görüyoruz. Öteyanda ise merkezde hazırlanan (karar projesi) nin birçok insanlara anlatılması, onların rey vermesi ve sonra projenin (karar) haline gelmesini beklemek lâzım.

Aynı mevzua temas ederek Amerikan yardımının ağır yürüdüğünden şikâyet eden başmuharririmiz de dün meseleyi izah ediyordu:

«Amerikan devlet adamları görüyorlar ki, hem bitaraflık kanunu hududlarının genişletilmesinde, hem de sırası gelince hatta bu hududların geçilmesinde Amerikan (efkârının) muvafakatini almak lâzımdır. Bu zaruret altında bütün kuvvetlerile ve bütün samimiyetlerile Amerikan (efkâr)ını aydınlatmaya çalışıyorlar.»

Bir işin yürümesi (efkâr)ın aydınlanmasına bağlı kalırsa, o iş tabiatile ağır yürüyecektir. Hayrete düşmiyelim.

N.

AKDENİZ

Dünyanın tarihî ve coğrafî merkezi...

Yazan : **Vasfi Raşid Sevig**

Akdeniz dünyanın merkezidir:

Akdeniz dünyanın hem tarihî ve hem de coğrafî merkezidir.

Bütün dünya tarihi bu denizin üstünde veya kıyılarında geçti. Akdenizin sularının altını üstüne getiren haileler burada oynandı. Tarih Akdenize insan kanını, coğrafyanın döktüğü nehirlerden daha coşkun bir nehir halinde döktü ve döküyor.

Tarihten evvelki devirle tarihî devir Akdenizin semasında düğümlenir; Akdeniz dünyanın zamana aid merkezidir.

Akdeniz dünyanın fikir ve san'at merkezidir.

Adalet ve müsavat mefhumlarını insan kalbine bir ihtiras halinde yerleştiren ve peygamber adını taşıyan dehalar Akdenizin veya mütemmim cüz'ü olan Kızıldenizin kıyılarında doğdular. Dinler, bu mutlu ve kutlu kıyılardan yayıldı.

Peygamberlerin ortaya attıkları «tek hakikat», «tek zihniyet», «tek iman» akidesile gene peygamberlerin fikrin istiklâl ve hürriyetini kuvvetlere ve ordulara karşı müdafaa eyleyen kudretleri Akdenizde, parlak semasını karartan ve çok mavi suları üzerinde kanlı köpükler peyda eden zıd cereyanlara vücud vermiştir. Bu zıd temayüller yalnız Türk ilinde ve Türk kalbinde ahenkli bir imtizac halinde yaşayabilmişlerdir. Akdeniz kıyılarını paylaşan kanaatlerden: Yahudilik, hıristiyanlık ve islâmlıktan birini hakikat diye seçtikten sonra diğerlerine hürmet eyleyebilmeğe yalnız Türk muvaffak olmuştur. «İlâyi kelimetullah» yani Allah kelimesini yükseltmek için haçlı illere seferler açmış ve haçlılar seferini karşılamış Türk, sinesinde her itikadı ve her dini yaşatmış ve dünyanın hâlâ varamadığı bir insanlık kudreti göstermiştir. «Tasso» nun tasvir eylediği gibi harbde kırıp döken, silip süpüren yaman bir kasırga, sulhta seher yeli gibi yumuşak olan Türk, harbde korkunc dalgalarını kabarta kabarta yürüyen bir deniz, sulhta sakin bir göl manzarası arzeden Türk; harbde bir yıldırım, sulhta bir gül olan Türk bu zıd kudretlere zıd itikadlara hürmet eylemekle vardı. Yalnız Türk ilinde yıldırımın güle, gülün yıldırıma çevrilmesi mucizesi gözükebilir.

Akdenizin bu saydığım sıfatları, Akdenizin melikesi olan Kostantaniye'nin fethini islâm peygamberine ülkü kılmıştı.

***

Yeni bir tarihî düşünce, Ortaçağı islâmiyetin çıkışile açmak isteyor. İzah edeyim:

Garbî Roma İmparatorluğunun sukutu (395) Akdeniz kültürünü parçalamamıştı. O kültür Lâtin ve Yunan kültürü olarak devam ediyordu ve bu yüzden Akdeniz dünyanın ekseni (mihveri) olmakta devam eyleyordu. Garbî Roma İmparatorluğunu yıkan kuvvetler yeni bir kültür getirmiyordu ve yıktıkları Romanın kültürünü alıyorlardı. Suriyeyi fetheden ve Afrikanın şimalini eline geçiren, İspanyayı islâm kılan islâmiyet Akdeniz kültür vahdetini parçalamış ve Avrupayı Sen nehrile Ren nehri arasından geçen bir eksenin etrafına sürmüştü. Feodalite devri denilen devri açan Şarlman İmparatorluğuna islâmiyetin çıkışı sebebiyet vermişti. Bu izaha göre Ortaçağı Muhammed açmış, İkinci Mehmed kapamıştır. Gerçi Ortaçağ İstanbulun Türkler tarafından fethile kapanmıştır. Fakat hıristiyanlık ve islâmlık mücadelelerinin son perdesi Türklerin İstanbula girmesile inmemiştir. Akdenizin hıristiyan gölü (yahud aynı manaya gelen Lâtin gölü) ve Türk gölü olması davası haylı uzamıştı.

Mondros muahedesile Türklük Akdeniz kıyılarından uzaklaştırılmış oluyordu. Selçuk Türklerinden daha büyük bir şehamet göstermiş ve Türklüğü daha çok ileriye götürmüş olan Osmanlı Türkleri Selçukların eserini dahi muhafaza edemez hale gelmişti: «Türk ordusu, ilk hedefin Akdenizdir» diyen Türk Atasının emri, «İslâm ordusu, ilk hedefin İstanbuldur» diyen islâm peygamberinin emrine ne çok benzer?

***

İslâm Türkleri İstanbula girer ve Viyanaları muhasara ederken İspanyadaki islâmlar da 800 senelik bir hakimiyetten ve 3700 kanlı seferden sonra Tarık'ın fetheylediği diyarlardan çıkıyorlardı. İslâmlık ve hıristiyanlık cereyanları zıd ve müsavi iki paralel kuvvetin yerinde dönen manzarasını arzediyordu.

O zaman deniz gibi büyülü bir hayat çanağı olan Türklüğün içinden Barbaros kardeşler çıktılar ve tıpkı Atatürk gibi tek askersiz ve tek parasız emiri oldukları denizin üzerine atıldılar. Üçüncü seferinde İlyas şehid düştü. Oruc islâmiyetin ve Türklüğün sinesine bir hançer gibi saplanmış olan Rodos şövalyelerinin eline esir düştü; azmile esaretten kurtuldu.

Denizler emirlerinin şehamet hayatları da iki «İnönü» zaferile başlar. Çok ufak iki galyotla hıristiyanlığın merkezi olan Romayı vurmak isteyen Oruc, Papa İkinci Jul'ün rastladığı ve birbirinden 30 mil açıkta seyreden iki büyük sefinesini birbiri ardından ele geçirmiş, böylece Birinci ve İkinci İnönlerini vücude getirmiştir. Teşbihim burada bitmez. Oruc, mukadderatında taşıdığı Türklüğün mukadderatını bu zaferile temin etmiş ve bu zaferile idbarlarını ebediyyen yenmiştir. Düşünmeli ki Orucun maiyeti bile, 18 sıralı kürekle işleyen küçük gemilerile 50 çift küreğin sür'at verdiği kendi gemilerinden kıyas edilemiyecek kadar büyük ve kıyas edilemiyecek kadar kalabalık gemilere taarruzdan vazgeçmeyi reislerine tavsiye eyleyorlardı. Oruc dinlemedi, gemiler borda bordaya geldi ve bir gırtlaklaşmadır başladı. Türklerin yarısı öldü, Papanın gemilerinin kumandanı Paolo Vittorio Orucu yere serdi, ellerini bağladı ve kalan Türkleri direklere bağladı. Orucun vücudü bağlanmıştı. Fakat zaferi temin eden iradesi hâlâ hür ve hâkim duruyordu. Ellerindeki bağı, üzerinde sakladığı hançerle kesebildi. Paolo Vittorio'nun üzerine atıldı ve boğdu. Koştu, arkadaşlarının bağlarını kesti. Papa askerlerinden sefinede kalanları öldürdü. Yağma için Türk gemisine geçmiş olanları esir etti. Bu Birinci İnönü zaferidir. Eski gemisini iğtinam eylediği yeni sefinenin arkasına bağlayan Oruc ikinci geminin üstüne saldırdı, Papanın gemisi teslim oldu. Oruc esirleri şöhret ve kudretini yaymak için İtalya ve İspanya sahillerine çıkarttı ve salıverdi. Bu esirlerin anlattıkları iradeleri Barbaros kardeşlere karşı şahlanabilmekten alıkoyuyor, iradeleri felce uğratıyordu.

Büyük siyasî fikirler taşıyan Barbaros kardeşler şimalî Afrikayı kendilerine hareket üssü yaparak İspanyayı tekar fethetmek ve Akdenizi Türk gölü haline getirmek istediler ve bunun için uğraşırlarken Oruc şehid düştü. İspanyadan dönen islâmlar Afrika şimalinde post kavgasına düşmüştüler. Onları İspanyada kesilmekten kurtaran ve Afrikaya geçiren, onlara İspanya fethini vâdeden Barbaros kardeşlere mütemadi surette ihanet ediyorlardı. Bu ihanetlerin birinde Oruc yüz Türk ile binlerce İspanyolla cenkleşiyordu. Bu cenkte kahrolası bir mızrak darbesi sinesini delmemiş olsaydı galib bile gelmesi çok melhuzdu. O mızrak darbesi Orucu yere serdi. İspanyollar üstüne çulandılar. Vücudünde bin yara sayılmıştır. Oruc son bir celâdet hamlesile kafasını kesmeğe uğraşan Don Garcia'nın elini ısırdı ve o elde hançer yarasına benzeyen ebedî bir yara bıraktı.

Orucun ölümü, Prens Öjen'in Zante'de mağlûb ettiği Türklerin ölümü hakkında söylediği gibi, pırıltılarile gözleri kamaştırdıktan sonra sönen yıldırıma benzeyordu. Orucun ölümü de galibiyeti gibi şanlı ve ibretliydi. Oruc öldürülmüştü, fakat yenilmemişti. Ölümü kardeşi İlyasın ve daha sonra şehid düşecek olan İshakın ölümünden farklı olmıyacaktı. Yani ölümü bir mağlûbiyeti ifade etmiyecekti. Kardeşi denizler Şehinşahı Hayreddin onun kısmen tahakkuk etmiş hülyalarını tamamlayacaktı.

Hayreddin deniz harblerinde adaların ehemimyetini anlayacak ve adalar için harb açmak suretile bahrî üs sistemini icad edecekti. Bu denizler şehinşahı Türk gölü haline getirmek istediği Akdenizde şahsî hiç bir unvan istemiyecek ve Türk Şefi Sultan Selim ve Süleymana tâbi olacak kadar herkese örnek olması lâzım bir feragat ve bir disiplin gösterecekti. Hayreddin şimalî Afrikada kurduğu beyliği Osmanlı devletine ilhak etmek suretile modern müstemlekeciliği kuruyordu. Bu denizler şehinşahı Prevezede Andre Doryayı yenmek suretile Şarlken'in Akdenizi hıristiyan gölü yapmak ve âlemi tek bir zihniyete sahib kılmak hülyasını ebediyyen söndürüyor ve her asırda yeniden bahis mevzuu olan, yeniden kavga sebebleri olan muvazene usulünü ihdas eyleyordu.

Zabıta vak'aları

Bakırköyünde Kartaltepe caddesinde 53 numarada Bayan Meleğe aid ahşab köşkte uşağın dalgınlıkla bıraktığı yanar sigara bir yangın başlangıcına sebebiyet vermişse de süratle yetişen İtfaiye tarafından genişlemesine meydan verilmeden söndürülmüştür.

★ Şişli Halâskâr Gazi caddesinde 156 numaralı Artinin fırınında ocağın dış tarafındanki tahtaların tutuşması neticesi yangın çıkmışsa da süratle söndürülmüştür.

★ Şoför Hasanın idaresindeki 3630 numaralaı otomobil, Bahçekapı caddesinden geçerken Beyoğlunda oturan 12 yaşlarında Jako Bahar adında bir Musevi çocuğuna çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

★ Galatada Rıhtım caddesinde Şevketin 23 numaralı Tapa fabrikasında işçi Kadri, kazaen elini makineye kaptırarak iki parmağının kesilmesine sebebiyet vermiş, Beyoğlu hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Bekâr odalarından eşya çalan hırsız

Hüseyin adında boşta gezer biri Bakırköyünde bekârların yattığı kahveye dadanmış ve bir fırsatını bularak dört bekârın yattığı odaya girmiştir.

Hüseyin burada dört bekârın birbirlerine hak geçirmiyecek bir intizam dahilinde muhtelif giyecek eşyalarını çalarak kaçmıştır.

Gece odalarına gelen bekârlar, eşyalarının çalınmış olduğunu anlayınca polise müracaat etmişlerdir. Kısa bir tahkikatı müteakıb Hüseyin, çaldığı eşyadan bir caketi Yasef isminde bir eskiciye satarken suç üstünde yakalanarak Adliyeye teslim edilmiştir.

Dün, cürmü meşhud nöbetçisi asliye dördüncü cezada yapılan muhakemede Hüseynin suçu sabit görülerek dört ay yirmi gün hapse mahkûm edilmiştir.

Mesruk eşyayı bilmiyerek satın almak istediği anlaşılan Yasef beraet etmiştir.

Doğru değil mi?

Süt meselesi yeniden ortaya çıkmışken..

Gazeteler sütün fiatına beş, altı kuruşluk bir zam yapılacağını yazıyorlar ve bu hususta şu izahatı veriyorlar: «Bu sırada inek sütünün beher kilosu bütün masarifile birlikte mandıracılara 19 kuruş on paraya mal olmaktadır. Tabii bunun üzerine bir miktar kâr koyacaklardır. Perakendeciler, kilosunu yirmi bir veya yirmi iki kuruşa alacakları sütü ancak yirmi beş, yirmi altı kuruşa satabileceklerdir. Bu zam, Fiat Murakabe komisyonunca makul görülmüş ve netice Belediyeye bildirilmiştir.» Ayni haberin altına da şu satırları ilâve ediyorlar: «Hıfzıssıhha kanunu mucibince koyun, keçi, manda sütlerinin satışı menolunacaktır.»

Hali hazırda bir çok maddeler gibi hayvanlara yedirilen kepek ve ot da pahalılaştığı cihetle - halis süt içebilmek şartile - böyle bir zamma itiraz etmek kimsenin aklından geçmez. Fakat bu fiata satılacak sütler de gene eskisi gibi mühim miktarda suyu ihtiva edeceklerse, o zaman mesele değişir. Koyun, keçi ve manda sütlerinin satılmasını meneden hıfzıssıhha kanunu sulu sütlerin satılmasına evleviyetle müsaade etmemektedir. Hazır süt meselesi yeniden ortaya çıkmışken ve müstahsille esnafın lehine fiatlar tadil edilirken müstehliklerin de sıhhat ve menfaatleri düşünülmesinin ve mahlût süt satışının kat'î surette menedilmesinin tam münasib zamanıdır, diyoruz,

Doğru değil mi?

San'atkâr göçmenlere kolaylık gösterilecek

İzmir (Hususî) — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti İskân Umum müdürlüğü, haricden memleketimize gelecek serbest göçmenlerin yalnız eşyalarının gidecekleri yere kadar parasız nakledilmesini, ticaret eşyası için sahibleri tarafından nakliye parası ödenmesi lâzım geldiğini alâkadarlara bildirmiştir.

Şimdiye kadar memleketimize gelmiş olan göçmenlerin hemen ekserisi müstahsil vaziyetine geçirilmiştir. Bunlardan ziraatle meşgul olmıyanlara ve san'atkâr olanlara demircilik, marangozluk ve sair san'atlara mahsus malzeme verilmek suretile san'atkâr haline getirilmeleri muvafık görülmüş ve bu hususta da emir gelmiştir. Köylerde hiç bir göçmen âtıl vaziyette bırakılmıyacaktır.

Gördes kasabası naklediliyor

Gördes (Hususî) — Gördeste heyelân neticesinde bir kısım evlerin yıkılması ve geriye kalanların da yıkılma tehlikesine maruz kalması üzerine kasabanın bulunduğu yerden üç kilometre şimalde temiz bir havaya ve güzel bir manzaraya malik olan «Taşharmanı» mevkiine nakli kararlaştırılmıştı. Bu yeni şehir yerinin evvelce haritası yaptırılmış, bu defa da plânı tanzim ettirilerek Nafıa Vekâleti fen işleri müdürlüğünden tasdikli olarak Belediyeye gönderilmiştir.

3908 sayılı kanuna ek olarak bugünlerde hükûmet tarafından Millet Meclisine bir lâyiha verilmiş bulunuyor. Bu lâyiha kanun hükmünü alınca zelzele, heyelân, seylâb ve sair âfetler dolayısile nakillerine lüzum ve zaruret hasıl olan şehir ve kasabalar arasında devlet bütçesinden verilecek 250 bin lira tahsisatla Gördesin de inşaat ve kurulma ameliyesine başlanacaktır.

Kubilây ihtifali

İzmir (Hususî) — Kubilây ihtifali, bu sene çok parlak şekilde geçmiş ve hatibler bu vesile ile, umumî vaziyeti de mütalea ederek bütün Türk milletinin büyük kahramanlıklar göstermeğe hazır bulunduğunu tebarüz ettirmişlerdir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Cephe gerisinde vazife alacak Türk kadını

Bugün Parti merkezinde yapılacak içtimaa şehrimizdeki hayirsever bütün kadınlar iştirak edecek

İstanbul kadınlarının cephe gerisi hizmetleri ve Hayırsevenler Cemiyetinin İstanbul teşkilâtının tamamen yapılması için bugün saat 11,30 da C. H. P. İstanbul vilâyet merkezinde bir toplantı yapılacaktır. Bu toplantıya, şehrimizin bütün hayırsever kadınları iştirak edecektjr. Ayrıca çocuk hekimi emekli General Kadri Raşid, Tevfik Sağlam, Basın Birliği, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Eminönü Halkevi reisleri de içtimada bulunacaklardır.

Toplantıyı Valimizin refikaları Hayriye Kırdarın açacağı anlaşılmaktadır. Müzakereleri müteakıb idare heyeti seçilip faaliyete geçilecektir. Bugünkü toplantıda İstanbul kadınlarının bu sahada çalışma işleri organize edilecektir.

Türk matbuatının her kısmında çalışan kadınlar da yarın bir toplantı yapacak ve hayırsevenler teşkilâtına ne suretle yardım yapılabileceği üzerinde görüşülecektir. Bu toplantı Basın Kurumunda saat 17 de yapılacaktır.

Üniversitemizde tedris kadrosunda ve talebe olarak bulunan bayanlar da aralarında bir komite teşkil etmişlerdir. Bunlar da Hayırsevenler Kurumundan vazife istiyeceklerdir.

Otomatik tuzak

Gemlikte genc bir hırsız mahirane bir şekilde yakalandı

Gemlik (Hususî muhabirimizden) — Burada İsrafil adında bir saatçi dükkânında iki aydanberi altın kol saati, küpe, yüzük gibi şeyler devamlı bir surette çalınmakta, fakat dükkâncının bütün dikkatine rağmen hırsız bir türlü yakalanamamaktadır.

On gün evvel köydeki zeytinliğine giden İsrafil, gaybubetinde dükkânile bizzat meşgul olamıyacağı için buna şöyle bir çare düşünmüştür.

İçerisine saçma doldurduğu bir av tüfeğini dükkânın bölmesine yerleştirmiş ve üzerini duvar kâğıdile kapatmıştır. Açık olan tüfek tetiğine bir iple ağır bir demir parçası bağlanmış, diğer bir takım ipler de zıkzak olarak dükkân zeminine gerilmiş ve üzerleri çuvalla kapanmıştır.

İki akşam evvel sekiz buçukta çarşı içinde işitilen bir silâh sesine koşanlar, on altı yaşında Şerafeddin adında bir çocuğun dükkân içinde bacağından saçma yaraları alarak yerde yattığını görmüşler ve cebinde elmas yüzük ve saire ile dükkânı açtığı anahtarları bulmuşlardır. Bu suretle saatçi İsrafilin otomatik tuzağına düşen hırsız, Müddeiumumiliğe verilmiştir.

İzmitte tütün satışları

İzmit (Hususî) — Şehrimiz İnhisarlar Başmüdürü Reşad Köprülü, tütün satışları hakkında şu izahatı vermiştir:

«— Mıntakamızda bu sene 6,5 milyon kilo tütün vardır. Bu tütünler bilhassa İzmit, Hendek, Geyve, Pamukova, Karamürsel, Adapazarı, Düzcede istihsal olunmaktadır. Şimdiye kadar yarısı satılmıştır. İdare tarafından satın alınan tütünlere değer fiatı verilmektedir. Son günlerde yen azlığı dolayısile tüccarlarımız mübayaalarını biraz gevşettilerse de yeniden istekli olarak almağa başladılar. Esasen idaremiz, koyduğu fiatı hiç bir sebeble değiştirmemiş ve değiştirmiyerek mübayaasına devam edecektir.

İdare, mıntakamız dahilinde basma tütününe çok ehemmiyet vermektedir. Esasen burada istihsal olunan basma tütünler İskeçe basma tütünlerinin aynidir. Basma tütünün kilosunu 150 kuruşa kadar satın alınmaktadır.

Meccanî nakliyat

Büyük iskeleler için hususî vapurlar tahrik ediliyor

Beyanname vererek hükûmet tarafından, Anadolunun muhtelif yerlerine meccanen nakillerini istiyenlere aid bütün hazırlıklar bugün ikmal edilmiş olacaktır. Bugün, Haydarpaşadan demiryolile muhtelif iç Anadolu şehirlerine gidecek vatandaşların listeleri Devlet Demiryolları idaresine gönderilecektir.

Verilen bir karara göre Devlet Denizyolları idaresi yolcusu fazla olan büyük iskeleler için meccanen naklolunacakları hususî vapurlarla nakledecek, fakat yolcusu az olan ufak iskelelere gidecek meccanî biletli yolcular mutad posta vapurları ile götürüleceklerdir.

Devlet limanları umum müdürlüğü de bu meccanî yolcular için bazı tertibat almıştır. Galata rıhtımından kalkacak olan bu vapurların yolcuları ellerindeki biletleri gösterince kendilerinden hamaliye ücreti olarak mevcud tarifenin dörtte biri alınacaktır.

Beyanname verdikleri halde gitmek istemiyenlerin mecburî sevke tâbi tutulacağını dün yazmıştık. Ancak kabule şayan meşru mazereti olanlar bundan istisna edilmiştir.

Listeler bir taraftan Devlet Denizyolları ve Demiryolları idarelerine verilirken diğer taraftan gideceklerin semtlerine göre kaymakamlıklara da tevdi edilmiş olduğundan bilet tevziatına hemen başlanacaktır.

MÜTEFERRİK

İaşe müsteşarı

Şehrimizde bulunan İaşe müsteşarı Şefik Soyer yarın Ankaraya hareket edecektir. Müsteşar perşembe günü muhtelif Vekâletler mümessillerinden mürekkeb iaşe işbirliği heyetinin ilk toplantısına riyaset edecektir.

Yalova kaplıcaları

Bu sene 1 mayısta açılacak olan Yalova kaplıcaları için hazırlıklar yapılmaktadır. Yalova plâjı ise 1 haziranda açılacaktır.

Avcıların kongresi

Avcılar ve Atıcılar Birliği senelik kongrelerini dün saat 14 te Alayköşkünde cemiyet salonunda yapmışlardır.

İlk iş olarak yapılan idare heyeti seçiminde riyasete doktor Atıf, azalıklara Remzi Kanadlı, Ruhi Kıroğlu, Niyazi Kızıltepe ve Şakir, yedek azalıklara Bahriye Kılıç, Hüsameddin Gökengin, Turgud Orhan seçilmişlerdir.

İdare heyeti intihabını müteakıb bir senelik faaliyet ve hesab raporları okunarak tasvib ve idare heyeti ibra edilerek kongreye nihayet verilmiştir.

Karadenizdeki kaza

Demir şilepinin yarası sür'atle tamir edilecek

Karadenizde Demir şilepi ile Aktan şilepi arasında vukua gelen kazaya aid liman riyaseti tahkikatı dün pazar olmasına rağmen devam etmiştir. Liman fen heyeti reisliğinin yaptığı tahkikat bilhassa kazanın sebeb ve mes'ulünün tayinine yarayacaktır. Şimdilik bilinen şey kazanın olduğu sıralarda bu sahanın karanlık ve sisle mütekâsif bulunmasıdır. Her iki vapurun da yollarına sık sık düdük ve kampana çalarak devam ettikleri alâkadarlara bildirilmektedir.

Kaza neticesinde alınan yaralara göre hâdiseden Aktanı idare edenlerin mes'ul olduğu anlaşılmaktadır. Fakat hâdisenin vukuunda gerek Aktana, gerekse Demire süvarilerin kumanda etmediği anlaşılmıştır. Alınacak raporlardan sonra diğer vapur mürettebatının ifadelerine müracaat olunacaktır.

Demirde yapılan ilk keşifler yaranın tamirinin çabuk olacağı kanaatini vermiştir. Gerek Demir, gerekse Aktana sahib olan müesseseler yekdiğerini protestoya hazırlanmaktadır.

Tramvay - otomobil musademesi

Şoför Hasan idaresindeki 2341 numaralı otomobil, Perapalas yanındaki sokaktan anî ve işaret vermeksizin çıkmış, bu sırada Tepebaşı istikametine gitmekte olan vatman Mehmedin idaresindeki 60 numaralı tramvaya çarpmıştır.

Çarpma neticesi otomobilin ön kısmı hasara uğramış, tramvaya da hiç bir şey olmamıştır.

Agobun başına gelenler

Halıcoğlunda Bademlik sokağı 123 numarada oturan 12 yaşlarında Agobun, boynundaki ipinden tutarak otlatmakta olduğu dana, birdenbire ürkerek süratle koşmağa başlamış ve Agobu da sürüklemiştir.

Sürüklenme neticesi muhtelif yerlerinden ağırca yaralanan Ağob Şişli Çocuk hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Gemlik köylerinde feci bir kaza

Gemlik (Hususî) — Buraya bağlı Engöricik köyündeki un fabrikasında rencberlik yapan Ahmed oğlu Ahmed akşam üzeri elektrik lâmbalarını yakmak hevesine düşerek dönmekte olan transmisyona elektrik dinamosunun kayışını raptederken buna kolunu kaptırmış ve dakikada bin devir yapan dinamoda elektrik kablolarına da sarılarak çok acıklı bir surette ölmüştür.

HEM NALINA HEM MIHINA

Yunanistandan sonra nereye?

Balkanlardaki Alman ta[...]
zu son safhasına gel[...]
Buradan tasarruf edil[...]
kuvvetlerle Almanya, yeni bir ha[...]
yapmak istiyecektir. Bu hamle n[...]
tevcih edilecek? Mihver, esas it[...]
harbin ağırlık merkezini Akdeniz[...]
letmiş olduğu için, yeni hamle[...]
Akdenizde yapılacağına şüphe y[...]
Müstakbel taarruz, Akdenizin g[...]
mı, şarkına mı, merkezine mi tev[...]
lecek? Bunu tayin etmemize [...]
yoktur; Hitler'in yapacağı herhang[...]
hareketi, hatta beşinci kol sefer[...]
bile gizlediğine şüphe yoktur. Al[...]
baskına büyük kıymet verdikleri [...]
demokrasi cephesinde ve bilhassa [...]
rikada arasıra işitilen zararlı [...]
likler onlardan beklenemez. Alman[...]
yapar göründükleri gevezelikler [...]
şaşırtmaca maksadile karariş[...]
tertiblerdir. Meselâ, von Papen [...]
otururken kardeşinin Lizbonda [...]
lüttarığa karşı yapılacak hücum [...]
ziyade geciktirilmiyeceğini ve [...]
cumun karadan yapılması lâzım [...]
ni bir dostuna söylediği» bildiril[...]
belki de, Almanyanın Akdenizin [...]
da taarruza geçeceğine delil [...]
ziyade şarkında yapmağı düşün[...]
hareketi örtmek için ortaya at[...]
haberdir. Almanlar, Çanakkale [...]
daki Ege adalarını işgal ederl[...]
lerimizi Cebelüttarığa çevirmek [...]
düşemeyiz. Böyle düşünenler [...]
kundakçısı veya harb bozgun[...]
yenler çıkacaktır; fakat vatan[...]
her Türk, kendi topraklarımız[...]
şında cereyan eden hâdiseleri [...]
uyanıklıkla takib etmeği vazife[...]
dir ve bilmektedir. Mihverin, [...]
baharda Rumanya ve Yunanistan[...]
basmak üzere olduğu gün[...]
beşinci kol, Balkanlarda harb [...]
tan Almanya ve İtalyanın hiç [...]
faati olmadığı tezini müdafaa[...]
hatta İtalyanın Yunanistana te[...]
de Alman devlet adamlarının [...]
madığı iddiasını bile ortaya [...]
Şimdi de Almanyanın Türkiye [...]
ademi tecavüz paktı imzalay[...]
bahsedip duruyorlar. Böyle bir [...]
zalansa dahi, Türkiyenin em[...]
lâmetini, sadece bir kâğıd par[...]
manet etmek gafletine düşecek [...]
Türk yoktur.

Devletin tuttuğu dürüst yol [...]
meydandadır. Siyasetimiz val[...]
bir ademi tecavüz politikasıdır. [...]
mıza tecavüz edilmedikçe, har[...]
rılmayız; fakat bir tecavüz [...]
sonuna kadar dövüşürüz. Ak[...]
nebilenler, Türk milletini [...]
Norveçlilerden, Holandalılar[...]
kalılardan, Yunanlılardan, [...]
dan, hatta Habeşlilerden [...]
eden aşağılık mahlûklardır. [...]
kimseler -eski bir tabirle- [...]
kalile» haricinde, bütün [...]
devletin tuttuğu siyaset [...]
bir birlik teşkil etmektedir.

Ebedî Şef Atatürkün, Türk [...]
hitabının şu ilâhî cümleleri[...]
yalım:

«Ey Türk gençliği! Birinci [...]
Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini [...]
lebed muhafaza ve müdafaa [...]

....

«Ey Türk istikbalinin evlâdı [...]
ahval ve şerait içinde dahi vazife[...]
istiklâl ve cumhuriyetini kurtar[...]
Muhtac olduğun kudret damarlarındaki [...]
asil kanda mevcuddur.»

Yalnız Türk gençliğinin değil, [...]
kadınile, çocuğile, ihtiyarile bü[...]
milletinin «Amentüsü» budur.

Kırmızı oda

H. G. WELLS'DEN

NAKLEDEN: HAMDİ VAROĞLU

— Emin olunuz ki, beni ancak, elle tutulur bir hayalet korkutabilir!

Kadeh elimde, ateşin karşısında ayağa kalktım. Kolu inmeli adam, yan gözle bana bakarak:

— Kendi düşen ağlamaz, dedi.

— Yirmi sekiz senedir yaşıyorum, şimdiye kadar hayalete hiç rasgelmedim.

İhtiyar kadın, donuk bakışlı gözleri alabildiğine açık, alevlere dalmış bakıyor, yerinden kıpırdamıyordu.

— Evet, dedi, yirmi sekiz senedir yaşamışsınız ama, zanederim, bu eve benzer ev de görmemişsinizdir. Henüz yirmi sekiz yaşında olan bir insanın, göreceği daha pek çok şeyler vardır... Göreceği ve tahammül edeceği pek çok şeyler..

Ağır ağır başını sallıyordu. Evlerinin insana verdiği korkuyu, bu iki ihtiyarın ayni şekildeki ısrarlarile artırmağa çalıştıklarından şüphelendim. Boş kadehimi masanın üstüne bıraktım ve oturduğumuz odayı gözden geçirdim; odanın nihayetindeki acayib, eski aynada, kendimi, imkânsız derecede kısalmış ve genişlemiş gördüm.

— Öyle olsun, dedim, eğer bu gece birşey görürsem, malûmatım artmış olur, çünkü, bu maceraya atılırken, önceden bir karar vermiş değilim.

Kolu inmeli adam, tekrar:

— Kendi düşen ağlamaz, dedi.

Dışarıdaki kumlu yolda bir baston sesi, sonra, sürüklenen ağır adımlar işitildi; kapı, rezeleri üzerinde gıcırdadı, içeriye, ötekilerden daha beli bükük, daha kırışık, daha yaşlı bir ihtiyar girdi. Tek bir koltuk değneğine dayanıyordu, gözlerinin üstünde bir güneşlik vardı; yarı kıvrık alt dudağı, soluk pembe rengile aşağı doğru sarkıyor, çürük ve sarı dişlerini meydanda bırakıyordu. Dosdoğru, masanın öte tarafındaki bir koltuğa doğru yürüdü, beceriksiz bir tavırla oturdu ve öksürmeğe başladı. Kolu inmeli adam, bu yeni gelene, aşikâr bir nefretle baktı; ihtiyar kadın, onun geldiğini görmemiş gibi davrandı, sabit nazarlarla, alevlere bakmakta devam etti.

Yeni gelenin öksürüğü bir lâhza dinince, kolu inmeli adam, tekrar:

— Söylüyorum... Kendi düşen ağlamaz!.. dedi.

— Ben öyle istiyorum, diye cevab verdim.

O zaman, güneşlikli adam, benim mevcudiyetimi farketti, yüzümü görmek için başını, geriye ve yana devirdi. Ufacık, parlak ve ateşli gözlerini bir an için gördüm. Sonra öksürmeğe ve tükürmeğe başladı.

Kolu inmeli adam, bira surahisini yeni gelenin önüne sürerek:

— Niçin içmiyorsunuz? dedi.

Güneşlikli adam, titrek elile bir bardak bira doldurdu, bir o kadar da, tahta masanın üstüne döktü. Birayı kadehine doldururken ve içerken, duvarda, devâsâ bir gölge, onun hareketini taklid ediyordu. Doğrusunu söylemek lâzımgelirse, bu gülünc bekçilerle karşılaşacağımı hiç tahmin etmiyordum. Bence, ihtiyarlıkta, gayribeşerî bir hal vardır; insana mahsus hususiyetler, ihtiyarlardan, hergün bir parça daha uzaklaşır gibidir. Bu üç kişi, ölü sükûtları, ikibüklüm yürüyüşleri, yalnız bana değil, biribirlerine karşı da gösterdikleri, apaçık soğuklukla, benim üzerimde, birer hasta tesiri yapıyorlardı.

— Beni lûtfen o perili odaya götürseniz de, rahat rahat yerleşsem, dedim.

Öksürüklü ihtiyar, başını, öyle şiddetle geriye doğru attı ki ürperdim; ayni zamanda, kırmızı gözlerile, güneşliğinin altından, tekrar bir nazar fırlattı; fakat hiç birisi, sözüme cevab vermedi. Bu üç kişiye, sıra ile bakarak, bir dakika bekledim.

Biraz daha yüksek sesle:

— Beni lûtfen o perili odaya götürürseniz, sizi huzurumun verdiği sıkıntıdan kurtarırım, dedim.

Kolu inmeli adam, ayaklarıma bakarak:

— Kapının yanındaki etajerin üstünde bir mum var, dedi; fakat, bu gece kırmızı odaya giderseniz...

İhtiyar kadın, onun sözünü kesti:

— Her geceden fazla, asıl bu gece...

— Yalnız gideceksiniz.

— Pekâlâ, dedim, hangi yoldan gideceğim?

— Geçidi takib edip, dönemeçli bir merdivene açılan kapının önüne kadar gidersiniz. Bu merdivenden çıkıp, bir sahanlığa varırsınız. Orada, perdeli bir kapı vardır. O kapıdan girer, uzun bir koridorun nihayetine kadar yürürsünüz. Kırmızı oda, basamakların en sonunda, sol koldadır.

— Acaba iyi anladım mı?

Dedim ve onun tarifini tekrarladım. Yanlış anladığım bir noktayı tashih etti.

Güneşlikli adam, başını hep o acayib şekilde sallayarak, üçüncü defa bana baktı:

— Sahi, oraya... gidiyor musunuz? diye sordu.

İhtiyar kadın:

— Her geceden fazla, asıl bu gece, dedi.

Kapıya doğru yürüdüm.

— Buraya bunun için geldim, dedim.

O esnada, güneşlikli ihtiyar, yerinden kalktı, sarsak adımlarla masanın etrafından dolaştı, ötekilerin ve ateşin yanına geldi. Kapının önüne gelince döndüm, her üçünün de, birbirine iyice sokulmuş, ateşin aydınlığı önünde birer gölge gibi siyah; ihtiyar yüzlerinde bir korku ifadesile, bana baktıklarını gördüm.

Kapıyı açtım.

— Geceniz hayırlı olsun, dedim.

Kolu inmeli adam:

— Kendi düşen ağlamaz, dedi.

Mum, alev alev yanıncıya kadar kapıyı açık tuttum, sonra kapattım, buz gibi soğuk ve akisli dehlizde ileriledim.

Doğrusu, Kontesin, şatoyu ve içinde toplanıp oturdukları kapıcı kulübesindeki, kararmış eski zaman eşyasını muhafazalarına tevdi ettiği bu üç emektarın acayib halleri, zihnimi sakin ve müspet bir halde tutmak için sarfettiğim gayrete rağmen üzerimde şiddetli bir tesir yapıyordu. Bu ihtiyarlar, kehanetlere ve büyücü karılara inanılan bir devrin, cin ve perinin inkâr edilemediği daha uzak bir devrin insanlarına benziyorlardı. Hayatları bile hayal gibiydi. Esvablarının biçimi, ölmüş dimağların birinden doğmuş bir modaya uygundu. Odalarının süsleri ve eşyası heyulâî bir manzara arzediyordu; bugünkü dünyada vücudlerinden ziyade hayallerile mevcud, yok olmuş insanlardan kalma şeylerdi. Sonra, kendimi zorlayıp bu fikirleri uzaklaştırdım. Yeraltındaki uzun dehlizde bir hava cereyanı esiyor, mumun alevi çırpınıyor, gölgeleri zıplatıyor, titretiyordu. Dönemeçli merdivende akisler ötüyordu. Bir gölge, sürünerek peşimden geliyordu, bir başka gölge, önümden, karanlıklara doğru kaçtı. Sahanlığa geldim, orada, işitir gibi olduğum hafif bir gürültüyü dinlemek için, bir lâhza durdum; sonra, mutlak sessizliğin verdiği emniyetle, perdeli kapıyı ittim, koridorun methalinde, kımıldamadan durdum.

Hiç beklemediğim bir manzara karşısında idim. Ay, büyük merdivenin koskoca penceresinden giriyor, eşyayı ya koyu bir karanlığa, ya fazla bir ışığa boğuyordu. Herşey yerli yerindeydi. Ev, on sekiz aydanberi boş olduğu halde, henüz dün boşalmış zannedilebilirdi. Kollu şamdanlarda hâlâ mumlar vardı; halıların ve cilâlı döşeme tahtasının üstüne biriken toz öyle yeknesak dökülmüştü ki, ay ışığında gözle görülemiyordu. İleriye doğru bir adım attım, ve birdenbire geriledim. Methal[...]
teşkil eden duvarın arkasında[...]
için göremediğim bronz bir g[...]
Gölgesi, beyaz duvara, şaya[...]
bir keskinlikle aksediyor, ban[...]
bekleyen bir adam zehabı [...]
Belki yarım dakika taş kesil[...]
Sonra, elim cebimdeki revol[...]
ileriledim, ay ışığında parl[...]
ganimed ve bir kartal heykel[...]
laştım. Bu hâdise, sinirlerimi [...]
tıştırdı ve bir masanın üstünd[...]
porselenden bir Çinli, ben [...]
çerken sessizce başını salladı[...]
hiç korkmadım.

Kırmızı odanın kapısı ve [...]
basamaklar karanlık bir köşede [...]
pıyı, açmadan evvel bulunduğ[...]
klin mahiyetini iyice anlayabil[...]
re, elimdeki mumu her tarafa [...]
Benden evvel şatoda geceleyen[...]
orada bulduklarını hatırladım [...]
kâyenin tahatturu içime ani b[...]
verdi. Başımı çevirip ganimed [...]
bir göz attım ve kırmızı oda[...]
sını oldukça telâşla açtım.

Girdim, kapıyı derhal örttüm, [...]
rafta kilid üzerinde bulduğum [...]
çevirdim, şamdanımı kolum [...]
dar yükseğe kaldırarak, geceyi [...]
ğim mevkiin dekorunu muayene [...]
Burası, genc dükün, içinde öldüğü [...]
mızı oda idi. Daha doğrusu o [...]
can çekişmeğe başlamıştı, çünkü [...]
açmağa muvaffak olmuş, kapı [...]
beş ayak merdivene boylu boyunca [...]
nıp kalmıştı. Şatoyu hayaletler [...]
ran masalları boşa çıkarmak için [...]
cesurane teşebbüs böyle neticel[...]
Kalb sektesinin, hurafeye hiç [...]
man bu kadar hizmet ettiğini [...]
yordum. Bu oda hakkında, daha [...]
masallar da vardı. Meselâ, kocası[...]
korkutmak için şaka yaptığı genc [...]
feci akıbeti, pencerelerinin ve [...]
camlarile, kuytu köşeleri ve in[...]
rile, bu koca odayı görünce, [...]
karanlık köşelerden, dehşet do[...]
zulmetlerden efsaneler çıkmış o[...]
haklı buluyordum. Elimdeki mumun [...]
cık alevi, aydınlığı odanın öbür [...]
kadar gönderemiyor, etrafında bir [...]
ummanı bırakıyordu.

-Yarın bitecek-

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Atinanın sukutu

Tarihin bu muhteşem ve unutulmaz şehri, dün bir tarihî hâdiseye daha şahid oldu ve Akropol'ün üzerinde gamalı haçın dalgalandığını gördü. Almanyanın Yunanistana karşı harbe karışmasından sonra bu hâdisenin er geç vukuu bekleniyor, Yunan hükûmeti bu hâdisenin vukuunu, muhakkak saydığı için daha önceden Giride çekilmiş bulunuyordu. Fakat bu hâdise Atinanın ilk defa şahid olduğu hâdise olmadığı gibi bu hâdiseyi sürekli bir neticenin başlangıcı saymak için de sebeb yoktur. Bilâkis Atinanın tarihi, onun her sukutunu, yeni bir kalkınmanın mukaddemesi olarak tebarüz ettirmekte ve Atinanın her istilâya rağmen ölmiyen bir ruh taşıdığını göstermektedir.

Atina nice nice cihangirlerin ve cihangir devletlerin doğup söndüğünü görmüş, fakat kendi hayatından bir şey kaybetmemiş ve hiç bir zaman ölmiyeceğini ispat etmiştir.

Hani eski Atinayı yıllarca uğraştıran eski İran orduları ve donanmaları? İran istilâlarile uğraşan Atina, bu istilâları bertaraf ettikten sonra eşi görülmiyen ve medeniyet tarihinin en parlak faslını teşkil eden bir taali devri yaratmış ve Atina bütün dünyanın ilim ve irfan merkezi olarak yaşamıştı. Gerçi bu devri, inhitat devri takib etmişti ve Atina Büyük İskenderin babasına ve kendisine boyun eğmiş, bu yüzden üstünlüğünü kaybetmişti, fakat Atina buna rağmen enerjisini kaybetmemiş, ilim ve irfan faikiyetini İskenderiyeye terketmekle beraber felsefe ve fikir yurdu olarak yaşamağa devam etmişti.

Gerçi Roma devrinde Yunan istiklâli çiğnenmiş ve Atina yağma edilmişti. Buna rağmen Atina aşağı yukarı hür yaşamış ve kendini silâh kuvvetile yenen düşmanı, irfan kuvetile mağlûb etmişti.

Bizans devrinin Atinası her bakımdan yoksuldu ve Atina uykuya dalmış, bu uykudan uyandıkça ıstırablar içinde kıvranmaktan başka yapacak bir iş bulamamıştı. Fakat Bizansın hakimiyeti de geldi geçti ve yerini Lâtin hakimiyetine terketti. Lâtin hakimiyeti ise, daha önceki hakimiyetlerden uzun sürmemiş, o da günün birinde yıkılmış ve Atinayı Osmanlılara bırakmıştı.

Osmanlılar Atinaya 375 sene kadar hâkim olduktan sonra 1833 te istiklâlini kazanan Yunanistanın Atinayı payitaht seçtiklerini gördüler ve Atina dün sabaha kadar bu sıfatı muhafaza ettikten sonra mukadderatını Alman ordularına terketti.

Fakat bu hâdise, Yunan milletinin bihakkin uyandığı ve bütünleştiği bir devirde vuku bulduğu için Yunan milletinin uzun bir esaret devri yaşamak üzere düşman eline düştüğünü söylemeğe yer yoktur.

Fakat söylenecek bir hakikat, bu neticenin Yunan milleti tarafından hazırlanmış olmadığıdır. Bu neticeyi İtalyanın dürüst bir bitaraflık siyaseti takib eden Yunanistana karşı haksız ve lüzumsuz tecavüzü ihzar etti.

Yunan milleti İtalyan tecavüzüne canla başla karşı koymuş ve bu tecavüzü bertaraf etmeğe muvaffak olmuştu.

Almanyadan beklenen müdahale, askeri bir müdahale ile Yunan milletini ezmek değil, İtalyan tecavüzünü bertaraf etmek için siyasî bir müdahalede bulunmaktı.

Fakat İtalyan meselesini, Mihver meselesi sayan Almanya, İtalyayı kurtarmak için askerî bir müdahaleye lüzum gördü ve İtalyayı kurtarmak için Yunanistanı çiğnedi.

Hâdise, Almanyanın Avrupayı cihangirane istilâsının bir serhaddi ve bir safhasını teşkil ediyor.

Avrupada, tecavüze uğrayacak bir küçük millet kalmadı gibi bir şeydir. İspanyadan ve Portekizden bahsolunursa da bunların Almanya ile ihtilâfları yoktur. İsviçrenin nazar boncuğu gibi Avrupada müstakil bırakılacağı anlaşılıyor.

O halde Almanya artık İngiltere ile uğraşacak, Akdenizde, ve Atlantikte İngiltere ile dövüşecek ve asıl muharebe, yani harbi bitirecek olan muharebe başlıyacak mı?

Günün meselesi budur ve Almanyanın bundan sonra ne yapacağı, harbi hangi istikamette inkişaf ettireceği Yunan harekâtının son bulması üzerine anlaşılacaktır. Çünkü Yunan faciasının perdesi henüz tamamlanmamıştır.

Ömer Rıza DOĞRUL

Anadolunun muhtelif şehirlerinde zelzele

Hafif geçen yer sarsıntısı hiç bir yerde bir zarar husule getirmedi

Ankara 27 (a.a.) — Bu gün saat 7,45 te Dörtyolda, 8,46 da İskenderunda, 16,2 de Zarada ve 16,20 de Ankarada hafif bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Antakyada

Antakya 27 (a.a.) — Bu sabah 7,50 de burada 15 saniye süren oldukça şiddetli bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Avustralya ile İngiltere arasında

İhtilâf çıktığı hakkındaki haberler tekzib ediliyor

Vaşington 27 (a.a.) — Avustralya Başvekâlet vekili Fadden dün Avustralyanın Vaşington elçisi Casey'e bir mesaj göndererek İngiltere ile Avustralya arasında en ufak bir anlaşamamazlık bile olmadığını bildirmiştir. Fadden hali hazır harbine bilâistisna bütün Avustralyalıların İngiltereye yardım ettiklerini beyan ederek demiştir ki:

«— Avustralya milleti Balkan harb sahnesinde İngiliz ve Yunan kıt'alarının yanıbaşında harbe iştirak etmekle müftehirdir. Askerî harekât istediğimiz gibi muvaffakiyetle neticelenmese de gene aynı iftiharı duyacağız.

Avustralya bu harbe imparatorluğun bir azası olarak iştirak etmiştir. Parlemento önümüzdeki ayın başında toplanarak şimdiye kadar sarfedilen harb gayretlerinden daha büyük gayretler sarfedilebilmesi çarelerini araştıracaktır.»

Fadden Alman propagandasının İngiltere ve Avustralya arasında bir anlaşamamazlık olduğu hakkındaki iddiası sebebile bu mesajı göndermeğe lüzum gördüğünü beyan etmiş ve böyle bir şeyin kat'iyyen yalan olduğunu ilâve eylemiştir.

Hindlilerle Müslümanlar arasında arbedeler

Bombay 27 (a.a.) — Cuma günü Hindlilerle müslümanlar arasında bir çok arbedeler vuku bulmuş ve polis şehrin üç muhtelif noktasında ateş açmağa mecbur kalmıştır. Hükûmet şimdi vaziyete hâkimdir. Gece sokağa çıkmanın yasak edilmesi gerginliği izale etmiştir. Her tarafta sükûn hüküm sürmektedir. Hindlilerle müslümanlar arasında pazardanberi vukubulan arbedeler esnasında dört kişi ölmüş, 90 kişi yaralanmıştır.

18 ay zarfındaki gemi zayiatı

Nevyork 27 (a.a.) — Tass: Ünited Press'in bildirdiğine göre, harbin ilk 18 ayındaki ticaret gemisi zayiatı cem'an 6,687,000 tonilâtoya baliğ olmaktadır. Bunun 5,400,000 tonilâtosu İngiltere ile müttefiklerine ve bitaraf memleketlere aiddir. 802,000 tonilâtosu Almanyanın ve 485,000 tonilâtosu da İtalyanındır.

Şanghayda iki bomba patladı

Şanghay 27 (a.a.) — Japonların idaresinde olan Hongkev mahallesinde iki sinemada ve hemen hemen ayni zamanda saatli iki bomba patlamıştır. 19 kişi çok ağır yaralanmıştır. Bir kısmının hayatı tehlikelidir. Bu suikasdden sonra mahalle derhal kapatılmıştır. Japon makamatı bundan böyle sinemalara girecek bütün Çinlilerin muayene edileceklerini bildirmişlerdir. Bu sui - kasdlerin siyasî olduğu zannediliyor.

İzmirde kalp lira

İzmir (Hususî) — Mustafa Sabri namında bir yapı işçisi, kalp bir lira verirken tutulmuş, parayı bakkal Mustafa Cevdetten aldığını söylemiştir. Tahkikat yapılmaktadır.

Bakla tarlası yüzünden bir adam öldürüldü

İzmir (Hususî) — Menemenin Emirâlem nahiyesinde Kadir ve Ali namında iki kardeş, bir bakla tarlası yüzünden amcaları Süleymanla kavga etmişler, Kadir amcasını sopa ile başından, Ali de elinden yaralamışlardır. Buna kızan amca, ayni vasıta ile yeğeni Kadirin iki küreği arasına bir darbe indirmiş ve genci öldürmüştür. Katil yakalanmıştır.

Amerikada pasif korunma mektebi

Bozgunculukla mücadele dersleri okutulacak

Boston 27 (a.a.) — Beş mayısta Bostonda bir pasif korunma mektebi açılacağı resmen bildirilmiştir. Öğretilecek başlıca dersler şunlardır:

Bozgunculukla mücadele, gayrimenkullerin muhafazası ve hava akınlarına karşı müdafaa tertibatı.

Amerika limanlarındaki ecnebi gemilerinin musaderesi tavsiye ediliyor

Vaşington 27 (a.a.) — Vaşingtonda toplanmış olan malî ve iktısadî Amerikalılar istişare komitesi, Amerika kıt'ası limanlarında bulunan ve kullanılmıyan 160 ecnebi geminin musaderesini tavsiye etmiştir.

Bu 160 geminin sulh ve Amerika kıtasının emniyeti lehinde kullanılmasını da tavsiye eden mezkûr komitede bütün Amerika Cumhuriyetleri temsil olunmaktadır.

Birleşik Amerika Hariciye müsteşarı Welles komitenin bu tavsiyesinin alâkadar bütün hükûmetlere gönderileceğini söylemiştir.

Millî müdafaa tahvilleri

Vaşington 27 (a.a.) — Ruzvelt, çarşamba günü saat 21-30 da radyo ile söyliyeceği bir nutukla millî müdafaa tahvillerinin satışını açacak ve Ruzvelt, her Amerikan vatandaşının bir tahvil almasını istiyecektir. 1 mayısta bütün postanelerde hususî pullar satılacaktır.

Polonyalılara nişan

Londra 27 (a.a.) — İngiliz Kralı VI. inci George 22 nisanda Polonya ticaret filosu kaptan ve tayfalarından bir çoğuna gösterdikleri cesaret ve fedakârlıktan dolayı nişan vermiştir.

Bu vesile ile İngiliz gazeteleri Polonya vapurlarının İmparatorluk kıt'alarını muhtelif cephelere nakletmek hususunda yaptıkları büyük hizmetleri hatırlatmaktadırlar.

İzmirde resim sergisi

İzmir 27 (a.a.) — Dün burada Halkevinde 8 ressamın iştirak ettiği bir resim sergisi açılmıştır. Sergide ziyaretçiler tarafından takdirle seyredilen 86 tablo teşhir edilmektedir.

Amerika ile Meksika arasında

Vaşington 27 (a.a.) — Hariciye Nezaretinin bildirdiğine göre, Amerika ve Meksika hükûmetleri iki devlete aid askeri tayyarelerin yekdiğerine aid topraklar üzerinden geçmesini kabul eden bir anlaşma imza etmişlerdir. Anlaşmayı Amerika hükûmeti namına Summer Velles, Meksika hükûmeti namına da Meksika büyük elçisi Nagera imza etmişlerdir.

Kısa Haberler

★ Vaşington 27 (a.a.) — Ruzvelt'in hususî kâtibi Early'nin bildirdiğine göre, maden amelesi grevi henüz halledilmediğinden Ruzvelt Warmspringde geçirmek fikrinde olduğu kısa tatilden vazgeçmiştir.

★ Sofya 27 (a.a.) — Kral Boris refakatinde Prens Kiril olduğu halde İştibe muvasalat etmiştir.

★ Budapeşte 27 (a.a.) — Macaristanın Kahire maslahatgüzarı Marossy yeni teşkil olunan Hırvatistanın merkezi Zagrebe tayin edilmiştir. Marossy hemen yeni vazifesi başına gidecektir.

★ Budapeşte 27 (a.a.) — Macar ordularının Yugoslavyada işgal ettikleri topraklara girmek ve bu topraklardan çıkmak yasağı nisan sonuna kadar uzatılmıştır.

TÜRKOLOJİ BAHİSLERİ

Eski Türklerde milliyet fikri

— 1 —

Yazan: **İsmail Hami Danişmend**

Avrupa kültür dairesinde ancak On dokuzuncu asırdan itibaren belirmeye başlıyan milliyet fikri, Türk kültür tarihinde islâmiyetten evvelki devirlere dayanacak kadar eski ve müslümanlıktan evvel ve sonra muhtelif vesikalar üzerinde tespit edilebilecek kadar vâzıh ve kuvvetli bir şuur halindedir.

Avrupada devlet mefhumu millet mefhumundan evveldir (1): Hattâ «milliyet» kelimesinin muhtelif Avrupa dillerinde bugünkü mânâsını alabilmesi On dokuzuncu asırdan sonradır. Meselâ ingilizcede bu mânâya gelen «Nationality» kelimesinin mevcudiyeti 1691 den itibaren tespit edilmişse de, bunun bugünkü siyasî ve ilmî mânâları ancak On dokuzuncu asrın başlarından itibaren takarrür edebilmiştir! Fransızcadaki «Nationalité» kelimesinin Akademi lûgatine ilk defa olarak girmesi de 1835 tarihindedir! Almancadaki «Nationaltät» tâbiri işte bu Fransız kelimesinin Alman şivesine uydurulmuş daha muahhar bir şeklinden başka bir şey değildir; «Milliyet» gibi bir mefhumun böyle bir ecnebi kelimesiyle ifadesini hoş görmiyen bazı Alman muharrirleri «Volkstum» diye başka bir kelime de uydurmuşlarsa da, bu almanca tâbir o fransızcadan muharref kelimeyi unutturabilmiş değildir! Gene bu tarihlerde şarkî Avrupanın muhtelif dillerinde de mukabilleri bulunmaya başlıyan bu yeni kelimenin hakikatte ne mânâya geldiği bile daha belli değildi. Meselâ (Pletkov) isminde bir Rus muharriri, «Milliyet» mukabili olarak ruscada kullanılmaya başlıyan «Narodnost» kelimesinden bahsederken:

— Ne mânâya geldiğini iyi bilmiyoruz ama, herhalde bu kelimenin âhenginde bizim için yepyeni ve yeniliğinden dolayı henüz iptizale uğramamış bir şeyler olduğu muhakkaktır!... diyordu.

Bu belirsizlik yalnız şarkî Avrupaya münhasır değildi: On dokuzuncu asrın başlarında orta ve garbî Avrupa telâkkilerinde de hep ayni müphemiyete tesadüf ediliyordu. Bu hal ilk zamanları çok geniş tefsirlere yol açıp hakikatle hayal arasında bir takım sistemler bile kurulmasına sebeb oldu: «Pangermanisme», «Panslavisme» ve nihayet 1860 da ileri sürülen «Panlatinisme» gibi geniş nazariyeler işte bu ölçüsüz sistemlerin en meşhurlarındandı. Bunlardan İslâv birliği fikrini Fransız âlimleri iki cereyana ayırıyorlardı: *İslâv milletleri arasında yalnız fikir, his ve kültür birliğini istihdaf eden cereyana «Slavisme» ve siyasî birlik cereyanına da «Panslavisme» isimleri takılmıştı!* Milliyet prensipinin tahakkuk ve tatbikine imkân olmıyan bütün bu hissî ve hayalî safhaları geçirdikten sonra aklî ve ilmî bir mahiyet almaya başlaması, birbirine düşman milletlere mensub âlimler arasında muhtelif vesilelerle açılan tarihî münakaşalar sayesinde mümkün olabildi. Bu münakaşaların en meşhurları Almanlarla Fransızlar arasında geçmiş olanlardır. Bilhassa 1870 harbi üzerine Alzas meselesi en mühim münakaşalara yol açtı; ilkönce iki taraftan iki büyük müverrih işe başladı: Almanlardan meşhur (Mommsen) le Fransızlardan «La Cité antique» müellifi (Fustel de Coulanges)... Fransız âlimi Fransızlığın muhtelif ırklardan mürekkeb limonata gibi bir halitadan ibaret olduğunu düşünerek milliyet mefhumunu «kültür» esasiyle izah ettiği halde, Cermenliğe istinad etmek istiyen Alman âlimi «Irk» esasını güdüyordu. (Coulanges) a göre eğer «Milliyet» demek «Irk» demek olsaydı Belçikanın Fransadan, Portekizin İspanyadan, Holândanın Prusyadan ayrı olmaması lâzım gelirdi! İşte bu esasa istinad ederek Alman nazariyesine karşı Fransız nazariyesini şöyle tedvin etti: **«Aralarında fikir, his, ümid, hâtıra ve menfaat birliği bulunan insanlar, kalben bir millet teşkil ettiklerini hissederler.»**

Gene bu tarihlerde (Renan) la (Strauss) arasında da böyle bir münakaşa oldu (2). Tabiî Fransız tezi hep ayni tezdi. 1887 de verdiği meşhur bir konferansta (Renan) bu millî tezini şöyle hulâsa etti: **«Bir millet demek, bir ruh demek, mânevî bir esas demektir.»**

Tabiî bu münakaşalarda Alman ırkçılığı ile Fransız kültürcülüğü çarpışıyordu. Fakat bu ilmî mücadelenin galibi, mağlûbu yoktu: Yegâne netice, iki zıt tezin bütün delilleriyle tebarüz etmesinden ibaret kaldı. Böyle bir vaziyet, netice itibariyle «Milliyet» mefhumunu her milletin kendi menfaatine göre izah etmesi demekti: Meselâ Fransızların «Kültür» ve Almanların «Irk» esasına mukabil, İsviçreliler «Vatan», Rumanyalılar «Dil» ve Alman protestanlığına karşı katolik kilisesine tâbi Avusturya Almanları da «Mezheb» esasına istinad ediyorlardı! Fakat gözlerimizi Avrupadan ayırıp başka kıt'alara çevirecek olursak, Amerika birleşik devletlerinde «Tâbiiyet», Çinde «Kültür» ve garbî Asya ile şimalî Afrikadaki Arab âleminde «Dil» esasının hâkim olduğunu görürüz! Bu vaziyet karşısında ilmin en son telâkkisine göre «Millet» demek **«Herhangi bir esas etrafında toplanmış mütesanid bir kütle»** demektir: Etrafında toplanılan bu «esas» bazan Fransada ve Çinde olduğu gibi «Kültür», bazan Almanyada olduğu gibi «Irk», bazan Arab memleketleriyle Rumanyada olduğu gibi «Dil, bazan İsviçrede olduğu gibi «Vatan» ve hattâ bazan da şimalî Amerikada olduğu gibi yalnız «Tâbiiyet» şeklinde görülebilir. Şu halde «Milliyet» demek, işte bu milletten millete değişen birlik esasının idrâkinden mütevellid bir şuur demektir. Lâpon, Somoyed vesaire gibi burada gözden geçirdiğimiz muhtelif «esas» ların hepsini birden cemeden cemiyetlere de «Nation - Millet» yerine, henüz türkçe karşılığı takarrür etmemiş ilmî bir tâbir olmak üzere «Ethnie» denir (3): Bunlar hem ırk, hem dil, hem kültür bakımından birlik gösteren cemiyetlerdir.

***

Yukarıda söylediğimiz gibi, Avrupa kültür dairesinde milliyet fikrinin içtimaî bir şuur halini alabilmesi ancak On dokuzuncu asırdan itibaren olmuş ve bilhassa Avrupa haritasının bu yeni prensipe göre tâdil ve tanzimi 1848 den itibaren tahakkuk etmiye başlamıştır. Ondan evvel Avrupa tarihine hâkim olan esas «Devlet» prensipidir. Fakat Türk kültür dairesine baktığımız zaman bu vaziyetten büsbütün başka bir manzara ile karşılaşırız: Osmanlı kültürünün tamamiyle islâmî bir mahiyet aldığı devirlere kadar Türklerde milliyet fikri en kuvvetli şuur şeklini hemen daima muhafaza etmiş ve çok defa «Devlet» mefhumu «Milliyet» mefhumiyle beraber yürümüştür. Muhtelif devirlere aid millî ve ecnebi vesikaların bu bakımdan tetkiki, Türk milliyetçiliğinin umumiyetle zannedildiğinden çok büyük bir tarihini vücude getirebilir. Bu çetin ve câzib mevzû üzerinde şimdiye kadar hemen hiç bir şey yapılmamıştır. Fakat artık yapılmalıdır: Zaten benim şimdi bu mevzua bir iki makale ile temas etmek isteyişim, böyle bir tarihin esasını çizmekten ziyade bunun lüzumunu göstermiye küçük bir vesile teşkil edebilmekten ibarettir.

İnsanlarda milliyet hissi milletlerin teşekkül devirlerine dayanacak kadar eskidir: Yeni olan şey, bu tabiî ve içtimaî benlik hissinin tahteşşuurdan şuura çıkması, yâni o müphem hissin muayyen bir fikir şeklini alarak kültürleşmesidir: Türk câmiasının başka cemiyetlere takaddüm ettiği nokta işte budur.

Bundan sonraki yazılarımda gözden geçireceğim muhtelif devirlere aid vesikalar bu vaziyeti bir kaç misal üzerinde daha fazla tavzih etmiş olacaktır.

İsmail Hami DANİŞMEND

(1) Bk.: Paul Henry, «Le problème des nationalités», 1937 Paris tab'ı, S. 17.

(2) Bu muhtelif telâkkiler için bakınız: Georges Weille, «L'Europe du XIXe siècle et l'idée de nationalité», 1938 Paris tab'ı, S. 305 - 308 ve Paul Henry, ayni eser, «L'idée de nation» faslı, S. 9-13.

(3) Bk.: Frank H. Hankins, «La race dans la civilisation», 1935 Paris tab'ı S. 7 ve 25.-Dr. George Montandon, «La race, les races», 1933 Paris tab'ı, S. 14-18.

Çocuk haftasının beşinci günü

Şehremini Halkevinde çocuklar için verilen balo

Çocuk haftasının beşinci günü pazar olması münasebetile çok hareketli ve güzel olarak geçmiştir. Bilhassa dün sabahtan akşama kadar Gülhane parkında tertib edilen çocuk eğlenceleri ve oynatılan oyunlar, Eminönü Halkevinde büyük salonda yüzlerce yavruyu saatlerce neş'eli kahkahalara boğan elektrikli kukla, Şehremini Halkevinde gösterilen karagöz İstanbul çocuklarına çok güzel bir gün geçirtmiştir.

Bunlardan başka dün hemen bütün kaza ve nahiye merkezlerinde Halkevleri, Çocuk Esirgeme Kurumları tarafından eğlenceler yapılmıştır.

Şehremini Halkevinde de evvelki gün çocuklar için gayet güzel bir balo tertib edilmiştir. Minimini yavrular, çok neş'eli geçen bu baloda eğlenmişlerdir.

İzmir Vilâyeti emrine gönderilen traktörler

İzmir (Hususî) — Ziraat Vekâleti tarafından Menemene gönderilmiş olan beş traktörle seylâbdan zarar görenlerin arazisi sürülmüştür. Bu traktörler, bir kaç gün zarfında Menemen kaza - sındaki faaliyetlerini bitirmiş olacak - larından Bergamaya nakledileceklerdir. Traktörler Bergama ve Foça kazalarında seylâbdan zarar görenlerin de arazisini sürecek ve sonra Torbalı, Tire, Ödemiş, Bayındır kazalarına gönderilecek, oralarda da halka hizmet edecektir.

Çeltik ziraati menedildi

Bursa (Hususî) — Vilâyet dahilinde çeltik zer'iyatının sureti kat'iyede menedilmesi hakkında Sıhhiye Vekâletinden Vilâyete emir gelmiştir. Vilâyetin muhtelif kazalarında binlerce nüfusün sıtmaya tutulmuş bulunduğu nazarı itibara alınarak verilen bu cezri emir, bütün muhitimizde memnuniyetle karşılanmış ve sıtma mıntakalarında halk, hükûmete karşı minnet ve şükran duygularını izhar etmiştir. Son iki senedenberi gittikçe artmakta bulunan sıtma afetinin bu suretle daha kolayca önlenmesi kabil olacaktır.

Hadiseler Arasında — FELEK

Allah yardımcısı olsun!

Ne diyelim Allah yardımcısı olsun. Okuyucularımızdan birinden aldığım şu mektubu beraberce okuyalım:

«Sayın bay!

Ben İstanbulun en meşhur bir semtinde, havası, suyu meşhur bir yerinde oturuyorum: Maçkada.

Oturduğumuz bu semtin hangi bir iyiliğini sayayım size:

Teşvikiye camii civarında olduğumuz için bu kıyıda vefat eden ne kadar meriyülhatır zevat varsa cenazelerini görürü, kendilerini ebedî hâbgâhlarına ister istemez teşyi ederiz. Bu yüzden, herkes çiçeğe bayılırken biz ondan nefret ederiz. Çünkü her gördüğümüz çiçek bizim semtte bir ölüm haberi verir.

Camide muttasıl elemli çehreler görmekten, güler yüze hasretlik çekiyoruz.

Amma havası mükemmeldir. Yazın sayfiyeye gitmeğe hacet yok. Karadeniz boğazından kopan poyraz ilk molayı bizim mahallede verir. Çanakkaleden kopup gelen batı lodosu evvelâ bizim semtte konakladığı gibi.

Rüzgârlı havada gafil dolaşmak çok defa bir şapkaya mal olur; bir güzel mahalledir. Apartımanları gibi bekçisi, kapıcısı, eti, sütü, yiyeceği, içeceği pahalıdır. Bu kadar güzelliği de adama bedava vermezler ya!

Nakil vasıtası için sıkıntı çekmeyiz. Tramvaylarımız hep birinci olduğu için konforu boldur ve bu birinci arabalar ekseri Eminönünden ileriye gitmek istemedikleri için daha yukarı, meselâ Beyazıda çıkmak isteyenlerin ikinci bir arabaya binmesi gibi eğlenceli zaruretler de vardır.

Havasının saflığından olmalı civarın bayanları gibi, semtin tramvay arabaları da kıpkırmızıdırlar.

Soluk renkli ikinci arabalara pek az ve tenha saatlerde ender olarak tesadüf edilse bile ekseri al renkli arabalar bizi taşır.

Sık sık tramvay olmaması yüzünden yaya yürümek zarureti semt sekenesine pek güzel bir endam temin etmiştir.

Bütün bu meziyetlere karşı bir kusuru vardır. Biraz şehirden uzakçadır. O kadar kusur kadı kızında da bulunur.

İşte bay muharrir! Biz bu semtin bahtiyar sakinlerindeniz! Ve bu saadetin elimizden gitmesinden korkuyoruz! Acaba bu lüks hayatımızı idame için ne yapalım?

Derin saygılarımla. — Okunmaz bir imza.»

Muhterem okuyucunun bu mektubunu okuduktan sonra kendisine duadan başka ne yapabiliriz. Allah yardımcısı olsun.

***

Bilmem Asım Babayı bilir misiniz?

Pek genc nesilden maada hemen hepimiz onu tulûat sahnelerinden, ortaoyunu meydanlarından tanırız.

Tulûat gibi bütün kuvveti şahsın kabiliyet ve san'atına bağlı bir şubede kendini tanıtan bu emektar aktör şimdi acınacak bir haldedir. Senelerce bize neş'eli saatler geçirtmiş olan bu kıymetli Türk san'atkârını son demlerinde görüp gözetmek bize değilse kime düşer?

Ruhumuzun en muhtac olduğu başlıca gıda olan neş'eyi bize bol bol vermiş olan bu adama son demlerinde bir yardım olarak (Yeni Adam) refikımız açtığı iane ile aza çoğa bakmadan ulüvvücenaba müracaat ediyor. Onun bu teşebbüsünü cevabsız bırakamayız.

B. FELEK

Yardımcı hemşirelere dün diploma verildi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bundan sonra ordu namına Korgeneral İshak Avni söz söyliyerek vatan hizmetinde aldıkları yüce vazifeden dolayı kurs mezunlarını takdir ve tebrik etmiştir.

Bunu müteakıb diplomalar birer birer General Süreyya Hidayet tarafından tevzi olunmuştur.

Diploma tevziini müteakıb Beyoğlu Halkevi reisi Ekrem Tur, kurs mezunu hastabakıcı hemşireleri tebrik ve bütün Türk kadınlarının bu ulvî yolu takib edeceği ümidini izhar etmiştir.

Beyoğlu Halkevi spor kolunun genc kız azalarının müzikli ritmik dansları, Zeybek oyunlarından sonra merasim nihayet bulmuştur.

Beyoğlu Halkevinin üst katına çıkan davetliler Millî Şefimizin Beyoğlu Halkevine hediye buyurdukları imzalı fotoğrafın üzerindeki Parti bayrağının açılışı merasimini alkışlarla tes'it etmişlerdir.

Davetliler bunu müteakıb hazırlanan zengin büfede izaz olunmuşlardır.

Bir AŞK UÇURUMU

Edebî roman — 29 — Mahmud Yesari

Remziyenin gözünde alçalmağı, gülünç olmağı istemiyordu. Son meteline kadar dayanacaktı.

Şimdi, ne olacaktı? «O gün», yaklaşıyordu. Hem, pek yakındı. Bu «canlanış» iyi, güzel; iyi, güzel tesirler bırakmıştı. Gelgelelim, bu «iyi» ve «güzel tesirler», kaç gün sürecekti?

Hancıya yalan söylemişti! Remziye, her gün, yalan söylüyordu:

— Ben, yalandan nefret ederdim. Şimdi, su gibi yalan söylüyorum.

Fakat, onu, «yalan» ayakta tutuyordu. Bunu, neye evvelce düşünmediğine binbir pişmandı. Şimdi, onu ancak üç dört gün ayakta tutabilecek olan yalanlar, elinde para varken, daha çok tesirli olmıyacak mıydı? Arkadaşlarına güvenerek iş aramıştı. Halbuki, aleyhinde bulunanlar, onlardı.

Aylardanberi, çocukça, sersemce hareket etmişti. Şimdi, atacağı adımlar sayılıydı. Sonra, karanlık bir boşluğa yuvarlanacaktı.

Bu, nasıl bir karanlık boştu? Tüyleri ürperiyor, fazla düşünmeğe korkuyordu. Aynı zamanda, düşünmek de istiyordu. Çünkü, hep bu korku, kendisini, bu hale getirmişti.

Barbanın teklif ettiği şey, adeta «kavaslık» tı. Meyhanelerde bu hizmeti üzerlerine alanlara, ne denirdi? Fikri, bilmiyordu. Adı, ne olursa olsun, açlık ve açıkta kalmak tehlikesi geçiren bir insan için, bu, düşünmeden reddedilecek bir teklif değildi. Alacağı parayı, yiyeceği ekmeği, namusile, şerefile, haysiyetile ödeyecekti.

Aç ve açıkta kalırsa, namusile, şerefile, haysiyetile mi sürünecekti?

Fikri, bir noktuaya gelince, teselli buluyordu. Yaradılışında ataklık yoktu. Barbanın meyhanesinde, kendisinden istenilen, beklenilen hizmeti, istenildiği, beklenildiği şekilde yapamıyacaktı. Bir kaç gün sonra, Barba, ona, sahte bir nezaketle, cebine üç beş kuruş koyup sırtını okşıyarak yol verecekti. Arkasından, alaylar da olacaktı:

— Senin kabadayı, söktüremedi, Barba?

— Pek çürük cevizmiş, be!

— Kalıbının adamı değilmiş!

— Arslan gibi duruyordu, meğer post, iğreti imiş!

Fikri, Meyhanede, kendini göstermeği bilirdi. Fakat, o «buraların» adamı değildi, «buraların adamlarını» tanımıyordu. Galtalı Şakir, gençliğindenberi, hep o yolda sürtmüştü. Fikri, o yolun yabancısıydı. «Adamına» göre muamele edemiyecekti ve belki de bir hiç yüzünden günün birinde katil olacaktı.

Katil de olmasa, muhakkak «karakolluk» ve «sabıkalı» olacaktı. Sıkıntı günlerini geçirmek için zoraki katlanacağı bir iş, onu, lekeliyecek ve o, bu lekeyi, ömrünün sonuna kadar temizliyemiyecekti. Artık, fabrikalara, imalâthanelere, tezgâhlara giremiyecekti. Çıkrıkların şıkırtılarını, makinelerin ayarlı homurtularını duyamıyacaktı. Yaş, kuru, yanık iplik, pamuk, kıl kokularını; ağır makine yağı, benzin kokularını da koklıyamıyacaktı.

Hasan ağabeyi, affetmiyordu. Hayatının yıkılmasına, sebeb, o, idi. Bu yetişmiyormuş gibi, hâlâ da uğraşıyordu. Ustabaşı Hasan ağabeyi, cezasız bırakmazdı. Fakat, Remziye, elini kolunu bağlıyordu. Hasan ağabeyi, döğmekle, zedelemekle, Fikrinin eline bir şey geçmiyecekti. Lâkin Remzyenin vaziyeti tehlikeye girecekti.

Remziye; ne düşünse, neye karar verecek gibi olsa, Remziye, hep Remziye, karşısına çıkıyordu.

Fikri, bundan şikâyet etmiyordu. Remziye, şeklinden, halinden, duruşundan, sessizliğinden umulmıyacak kadar iradesi kuvvetli bir kızdı. Fikri, kendi eksiğini, onunla tamamlıyordu.

Bu sabahki hâdiselere ve tesadüflere hayreti gittikçe artıyordu. Gömleğine bakmak, Remziyenin, nereden aklına gelmişti? Gömleğini yıkamamış; üstünü başını temizlememiş, tıraşını ihmal etmiş olsa imiş, rezil olacakmış!

Fikri; acaba, neden? diye düşünüyordu. İhtiyar Barba gibi, Remzıye de: Bugün, çok iyisin! demşiti. Yüzünün aydınlığı, vücudünün dinc duruşu mu karşısındakilerin gözlerini açmıştı? Karanlık yüzlü, omuzları düşük, kendini salıvermiş, süflileşmiş insanlar karşısındakilerin de gözlerini karartıyorlardı.

Yeden esvabını, sıkışınca satmağı düşünmüş, temizletip, değiştire değiştire giymeği düşünmemişti. Cebleri yırtık, düğmeleri kopuk, lekeli, buruşuk esvabla iş aramıştı. Ona, bu kıyafetle, ancak süflî bir iş verirlerdi. «Ustalık» ını anlatamazdı.

Çok, akılsızca hareket etmişti. İşten çıkar çıkmaz, iş bulmak istemişti. Günlerce, uzun uzun düşünmeli; tanıdıklarının tanıdıklarından iki satırlık bir mektub almalı, bir selâm götürmeli değil miydi?

O, şuursuz bir isyanla, fabrikaya meydan okumuştu:

— Ben, tek başıma denk iş bulacağım göreceksin.

Cemil ağabeyin nasihatini unutmuştu: Fabrikalarda «desteksiz» tutunulmaz. Evet, fabrikalarda, işçilik hayatında, «desteksiz» tutunulamıyordu. Ve oralara «desteksiz» de girilemiyordu.

İş istemek için başvurduğu yerlerde, ihtimal, onu, bu kıyafetle, ayyaş, esrarkeş sanmışlardı.

Bir ay kadar kılığı kıyafeti, hali, tavrı bozulmamıştı. Bunu, biliyordu. Bütün dincliği ile ayakta duruyordu. Fakat, içi sallanıyordu; içinde, çöküntü başlamıştı. Bir an sonra; yıkılacağını hissetti. Ona, bir, el uzatan olsa, belki yıkılmazdı. Fakat, arkadaşları, dostları, yakın, uzak bütün tanıdıkları, ondan uzaklaşmışlardı. Yapayalnız kalmıştı.

Fikri, bütün kabahati, etrafına yüklemekte de haksız olduğunu, yavaş yavaş anlıyordu. Kendisi, kimseye halini açmamış, onlar açılsınlar, diye beklemişti:

— İşsiz kaldığımı biliyorlar. Halin, nedir? diye sormuyorlar.

Hattâ, Fikri, arkadaşlarının, tanıdıklarının, kendisine iş arayacaklarını, kendisile ayrıca meşgul olacaklarını da ummuştu.

Bunda da yanılmıştı. Fakat, yanıldığını biraz geç anlamıştı; artık, neye yarardı?

— İlerisini, neye bu kadar karanlık görüyorum? diye kendine kızdı. Ve bu hızla adımlarını, sıklaştırdı. Caddeye çıkmıştı. Kar, koyun dişi yağıyordu. Fakat, yüzüne çarpan, buz tutmuş kar taneleri, onu, üşütmüyordu. Fikrinin, içi yanıyordu.

Belki, onu sevenler, ona acıyanlar da vardı. Lâkin, Fikri, sokulgan değildi. Hepsini kendinden soğutmuştu. Biraz da etrafındakilerin suyunca giderek, pekâlâ «haşır neşir» olur, yaşardı.

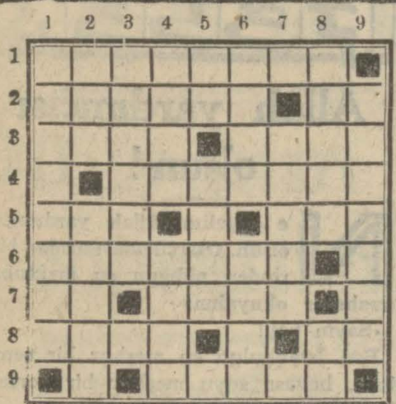
— Fikri, cıgara içer misin?

— Hayır! İçmem.

Demekle kalmıyor, yüzünü buruştuyor, dumandan kaçıyordu.

(Arkası var)

BULMACA

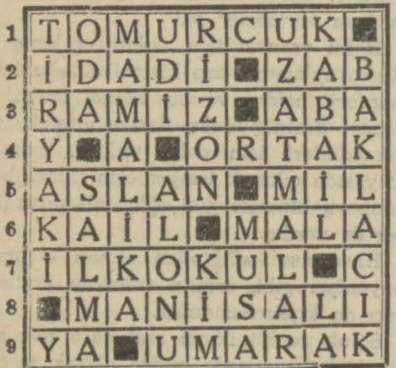
Soldan sağa:

1 — Kadın çamaşırlarından. 2 — Mazereti ve kusuru mevcud, meşguliyetin tersi. 3 — Ters çevirirseniz «bulmaya çalışır» olur, elbisenin kısımlarından. 4 — Arnavudlukta bir şehir. 5 — Bir emir, bir edat. 6 — İnadcılık gösterme. 7 — Bir emir, insan yuvası efradı. 8 — İnanmış, erkek. 9 — Arab şarkılarından.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Sarhoşluk hakkında kullanılan tabirlerden. 2 — Üye, bir erkek ismi. 3 — Ortaklar (cemi). 4 — Bir çeşid hükümdar, uyuyan. 5 — Bir emir, müessis. 6 — Uykunun eğlenceli veya sıkıntılı devresi, bir vapurumuzun ismi. 7 — Bir yemek. 8 — Tarzlar (cemi), uzuvlarımızdan. 9 — Paralı yardım eden (iki kelime).

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	T	O	M	U	R	C	U	K	■
2	İ	D	A	D	İ	■	Z	A	B
3	R	A	M	İ	Z	■	A	B	A
4	Y	■	A	■	O	R	T	A	K
5	A	S	L	A	N	■	M	İ	L
6	K	A	İ	L	■	M	A	L	A
7	İ	L	K	O	K	U	L	■	C
8	■	M	A	N	İ	S	A	L	I
9	Y	A	■	U	M	A	R	A	K

Bursada imar faaliyeti

Bursa (Hususî) — Vilâyetin mühim yolları üzerinde çok geniş mikyasta bir tamirat faaliyeti başlamıştır. Bilhassa Hususî Muhasebe idaresinin takati haricinde bulunan bazı yolların Nafıa Vekâletince inşası kararlaşmış bulunmaktadır. İki senedenberi vilâyetin, üzerinde hassasiyetle durduğu bu mevzu, Nafıa Vekilimizin bu hususta yeni verdiği bir emirle halledilmiş bulunmaktadır. Şimdi bu yolların Vekâletçe tamir ve inşasına başlanmıştır. Faaliyet süratle artmaktadır. Vilâyetin diğer bazı yolları da mahallî olarak tamir edilmektedir. Bazı yollar üzerinde binlerce amele çalışmaktadır. Valimiz Refik Koraltan, bu inşaatı görmek üzere Yenişehir, İnegöl, Orhangazi, Gemlik ve Karacabey mıntakalarına gidip gelmiştir. Valimiz, şehrimize döndükten sonra bana demiştir ki:

«— Her tarafta yol faaliyeti hararetle devam ediyor. Köylümüz mahsulünden, vaziyetinden memnun, bilhassa millî menfaatlere temas eden mevzularda her türlü fedakârlığı yapmaktadır.»

Yeşiltürbe tamir ediliyor

Bursa (Hususî) — Topkapı sarayı müzesi müdürü Tahsin Uz, Evkaf Umum müdürlüğü fen heyeti müdürü Nihad ve Güzel San'atlar birliği şube müdürü yüksek mimar Sedad Çetintaşla müşahid sıfatile bulunan yüksek mimar Zühtü Başarandan müteşekkil Maarif Vekâleti müşavere heyeti önünde, tamir safahatı tetkik edilen Bursanın meşhur (Yeşiltürbe) si hakkında, tamiri idare edecek Maarif Vekâleti abideler heyeti azasından yüksek mimar Macid Rüştü Kuralın esasları hiç bir noktaya itiraz ve ilâve edilmeksizin bu nadide eserin tamirine hemen başlanmasına karar verilmiştir.

Bisiklet teşvik müsabakası

Bisiklet ajanlığı tarafından seri halinde tertib edilen müsabakaların dördüncüsü dün Topkapı - Silivri yolu üzerinde ve 125 kilometrelik bir mesafe dahilinde yapılmıştır.

Sekiz müsabıkın iştirak ettiği yarışta Topkapıdan Halid 4 saat 27 dakikada birinci, Topkapıdan Muzaffer 4 saat 56 dakikada ikinci, Halic kulübünden Niyazi üçüncü olmuşlardır.

Gelecek hafta 150 kilometrelik yarış aynı yol üzerinde yapılacaktır. Bu müsabakaya Eskişehir takımı da iştirak edecektir.

SPOR

Dün yapılan maçlar

Millî küme maçlarında Beşiktaş, Harbiye, Demirspor ve Genclerbirliği galib geldiler

Fenerbahçe stadında dün yapılan atletizm müsabakalarına iştirak eden kız atletler

Millî küme maçlarına dün de Şeref sahasında az bir seyirci önünde devam edildi. Birinci maçta Harbiye 3 - 1 İstanbulsporu, ikinci maçta Beşiktaş 6 - 0 Maskesporu mağlûb ettiler.

Sahanın alâka ile takib edilen maçı Harbiye ile İstanbulspor arasında oldu. Bir gün evvelki oyununa nazaran daha sür'atli oynayan Harbiyeliler iyi bir netice almağa muvaffak oldular.

Harbiye merkez muhaciminin 8 inci dakikada yaptığı ilk gol oyunun bütün yükünü İstanbulspor müdafaası üzerine yükledi. Bir müddet müdafaada bocalayan İstanbulsporlular topu kendi hakimiyetine alarak Harbiye kalesinde bir haylı kargaşalık yaptıysa da mütemadiyen enerjik bir müdafaa ile karşılaştılar. İstanbulspor, daha ziyade şahsî oyunu yüzünden kazandığı fırsatlardan istifade edemeden devreyi 1 - 0 mağlûb bitirdi.

Harbiyeliler ikinci devrenin başlarında, İstanbulspor kalesinde birbiri arkasına fırsat kaçırdılar. Bu tehlikeli anları güçlükle atlatan stanbulspor, 8 inci dakikada Kadirin güzel bir vuruşile beraberlik sayısını yaptı. İlk on iki dakika içinde İstanbulspor aleyhine iki penaltı oldu, hakem bu vaziyetleri görmemiş olacak ki düdük çalmadı.

Harbiye sağ içi 14 üncü dakikada beraberliği bozan golü yapınca oyun iyiden iyiye kızıştı. İki dakika sonra Harbiye aleyhine olan penaltı da karışıklığa geldi. Bu suretle kısa bir zaman içinde üç penaltı olmuş ve seyirciler de verilmiyen bu penaltıları zaman zaman protesto etmişlerdir.

Harbiye takımı; sağ içinin yirminci dakikada yaptığı üçüncü golden sonra vaziyete iyice hâkim olmuştu. Bu golden evvel yan hakem Şazi ofsayd işaretini verdiği halde hakem golü kabul etmişti. Karşılıklı mücadele maçın sonuna kadar devam etti. İstanbulsporu 3 - 1 mağlûb eden Harbiye dün güzel oynadı.

Beşiktaş - Maskespor

İkinci maç, Beşiktaşla Maskespor arasında oynandı. Oyun büyük bir karışıklık içinde başladı. Beşiktaş hücum hattının ağır tazyiki altında kalan Maskespor selâmeti müdafaada gördü. Bütün hücumları boşa çıkan Beşiktaş ümidsizlik içinde bocalarken Sabriyi merkez muhacime, Şükrüyü sağ açığa almak suretile bir tadilâta lüzum gördü. Birkaç gol fırsatı kaçıran Beşiktaş ancak 20 nci dakikada Sabrinin vuruşile ilk golü yapabildi. Maskesporun çabuk oyununa uymak lüzumunu hisseden Beşiktaş zoru görünce paçaları sıvadı, fakat neticeyi değiştiremeden devreyi ancak 1 - 0 galib bitirdi.

Maskesporlular ilk devrede pek çok hücum yaptıysa da, müdafada olduğu gibi hücumda da rasgele topa vurmaları yüzünden muvaffak olamadılar. Bu devrede Hakkının yaptığı golü hakem saydı, fakat yan hakemin müdahalesi üzerine kararını değiştirerek sonra da avut verdi.

Nefes ve sür'at kabiliyeti fevkalâde fazla olan Maskesporlular, ikinci devreye başladıkları zaman Beşiktaş neye uğradığının farkında bile olmamıştı. Maskesporlular bütün oyunda olduğu gibi, bilhassa ikinci devrenin başında kaçırmış olduğu mühim bir fırsatı aklın kolay kolay kabul etmesine imkân yoktur.

Bazan yerinden vinçle kıpırdamıyan Hakkıya varıncaya kadar bütün Beşiktaş takımının artık tahammülü aşan bu çabuk oyuna kendilerini kaptırmaları, Maskespor için çok acı oldu. Artık Beşiktaş sırasile 17 nci dakikadan itibaren dördü Şerefin, biri de Hakkının şütlerile beş gol daha yaparak maçı 6-0 kazandı.

Beşiktaş, şimdiye kadar kazandığı ve kaybetiği hiç bir maçtan bu kadar yorgun olarak sahadan ayrılmamıştır.

Sür'at ve tahammülü çok fazla olan Maskesporu yenmek için, her takımın bu ezici yorgunluğu göze alması da şarttır.

Kadıköyde yapılan maçlar

Dün Kadıköy sahasında Galatasaray, Beykozla, Fenerbahçe de Beyoğlu Genclik takımlarile bir ekzersis yapmışlardır. Galatasaray, Beykozu 5-1, Fenerbahçe de, Beyoğlu Genclik takımını 7-1 mağlûb etmişlerdir.

İkinci küme şampiyonluğu

Dün Şeref sahasında Taksim Genclik takımile, Alemdar takımları birinci like terfi maçını yapmışlardır. Taksim Genclik takımı bu maçı 4-1 kazanarak birinci like geçmiştir.

Topkapı bu suretle ikinci like düşmüş olmaktadır.

İlkbahar atletizm maçı

İstnabul mıntakası atletizm ajanlığı tarafından tertib edilen ilkbahar atletizm maçı dün Fenerbahçe stadında yapılmıştır.

Müsabakada alınan neticeler şunlardır:

110 mania — Faik 17, Vasfi 17,9
100 metre — Muzaffer 11.6, Cezmi 11.6
Gülle atma — Ateş 12.99, Arat 12.94
Yüksek atlama — Mehmed 1.70, Nadi 1.70
1500 — Rıza 4,28, Vlâdmir 4,28.7
Cirid atma — Kemal 53,10, Fuad 43.05
400 metre — Ahmed 54,4, Anços 55,3
Uzun atlama — Muzaffer 6.54, Çaroğlu 6.41
5000 metre — Artan 16,05,5, Şeref 16,12,3
400 mania — Ferid 62,6, Ali 63,3

Ankaradaki maçlar

Ankara 27 (Telefonla) — Millî küme maçlarına bugün de devam edildi. İlk maç Altay - Demirspor arasında yapıldı. Demirspor bu maçı 7 - 1 galibiyetle bitirdi.

İkinci müsabaka Genclerbirliği ile Altınordu arasında oynandı. Genclerbirliği de 2 - 1 galib geldi.

Millî küme maçlarında puan vaziyeti

	Oyun	Galibiyet	Beraberе	Mağlûbiyet	Puan
Beşiktaş	8	6	2	—	22
İstanbulspor	8	5	1	2	19
Demirspor	8	4	—	4	16
Harbiye	6	3	1	2	13
Altınordu	7	2	1	4	12
Genclerbirliği	8	2	—	6	12
Altay	7	2	—	5	11
Galatasaray	4	3	—	1	10
Fenerbahçe	4	2	1	1	9
Maskespor	6	—	2	4	8

Yarın Akşam Turan Tiyatrosunda SAFİYE ve arkadaşları tarafından BÜYÜK KONSER NAŞİD ve arkadaşları tarafından Kaplıca Dönüşü Komedi 3 perde Varyete ve Dueto - Solo Telefon: 22127

Mevsimin ilerlemesine rağmen büyük fedakârlıklar yapılarak ALKAZAR Sineması Önümüzdeki ÇARŞAMBA gününden itibaren YEŞİL MASKELİ HAFİYE

31 kısım tekmili birden
Mevsimin en güzel... En heyecanlı... En korkunç büyük sinema romanına başlıyor.

RİCHARD DİX - BRENDA JOYCE
KIRIK YUVA
RİCHARD GREEN - GLADYS GEORGE
Bu çarşamba akşamı MELEK sinemasında

BUGÜN Beşiktaş GÜREL Sinemasında 2 büyük film birden:
1 - KÜÇÜK MELEK Jean Blondel - Bing Grosby
2 - ASILAMIYAN ADAM BORİS KARLOF
Haftaya: Türkçe BİR TÜRKE GÖNÜL VERDİM

29 nisan salı akşamı SÜMER SİNEMASINDA
300 kişilik Senfonik bir orkestra ile büyük Rus operaları bale heyetlerinin iştirakile göz kamaştırıcı lüks dekorlar arasında çevrilen ve sinemanın büyük ve güzel yıldızı ZARAH LEANDER ve klâsik Dans Kraliçesi MARİKA RÖKK tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan
UNUTULMAZ BİR BALO GECESİ
Dünyanın emsalsiz musikili süper filminin ilk iraesi şerefine BÜYÜK GALA MÜSAMERESİ. Rus musikişinaslarının en büyüğünün ÇAYKOVSKY'nin hayatı, aşkları, ihtirasları ve eseri.
Gala müsameresi için yerlerinizi evvelden aldırınız. Tel: 42851.

BUGÜN ve BU AKŞAM Kadıköy OPERA Sinemasında BU KADIN BENİMDİR Filmine devam edilecektir. EN GÜZEL BİR FİLM.
Bu akşam Şehir Tiyatrosu artistleri tarafından verilecek olan MUM SÖNDÜ temsili Bay Hazımın rahatsızlığı dolayısile 5/5/941 pazartesi akşamına tehir edilmiştir. Temsile Saat 20 de başlanacaktır.

Bütün İstanbul halkı pek yakında OPERA BALOSUNDA Dans edecek... ve Eğlenecektir

Türk matbuatına mensub bayanları davet

Türk Basın Birliği İstanbul mıntakasından:

Millî müdafaa işlerinde Türk kadınının kendisine düşen vazifeleri almak üzere başlıyan teşebbüse iltihak şekillerini konuşmak üzere Birlikte aza olsun olmasın gazete ve mecmualarda yazı yazan veya kitab neşreden veya gazete ve mecmua idarelerinde her hangi bir vazifesi olan bütün bayanların nisanın 29 uncu salı günü saat 17 de Türk Basın Birliğinin Beyoğlunda Lâle sineması karşısındaki merkezine gelmeleri rica olunur.

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Harb Okuluna Havacı Subay Yetiştirilmek üzere sivil liseden mezun olanların kayıd ve kabul şartları:

1 — Lise olgunluk imtihanını vermiş bulunmak.
2 — Aldıkları mezuniyet diplomalarındaki kanaat notu iyi veya çok iyi bulunmak,
3 — Olgunluk diploma tarihinden bir seneden fazla müddet geçmemiş bulunmak,
4 — Sağlık durumu pilotluk hizmetine müsaid olmak,
5 — Yaşları en yukarı 21 olmak.

NOT:

Bilâhara hava muayene heyeti tarafından yapılacak muayenede sağlık durumları pilotluk sınıfına müsaid görülmiyenler isterlerse Harb okulunun diğer sınıflarına verilmek gibi hiç bir mecburiyete tâbi tutulmazlar. Tam serbesttirler. Kendilerinin arzularına göre muameleye tâbi tutulurlar.

Okul tedrisatı 15 mayıs 941 de başlıyacağından talib olanların, bulundukları Askerlik Şubelerine müracaat edeceklerdir. Askerlik şubeleri, yaptıracakları sıhhî muayenede müsbet netice alanlar evrakile Harb okuluna sevkedileceklerdir. (2822)

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

1 — Muhtelif evsafta cereyan redüktörü mektubla teklif istemek suretile satın alınacaktır.

2 — Muvakkat teminat «633» liradır.

3 — Tekliflerin Levazımdan parasız tedarik edilecek şartnamesindeki tarifata uygun olarak 12/6/941 perşembe günü saat 15 e kadar Metro hanının 4 üncü katındaki Levazım Müdürlüğüne imza mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. (3244)

İstanbul Mıntakası İktısad Müdürlüğünden:

İktısad Vekâleti ihtiyacı için ve tahmin bedeli 60264 lira olarak tesbit edilen 4200 aded tezgâh malzemesine aid teferrüat, mekik, tarak, gücü cırcır, çengel, iplik ve tarak çekeceği, çerçeve ve gücü telleri pazarlık suretile satın alınacaktır.

1 — Pazarlığa iştirak için 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanunu ahkâmına uygun olarak yüzde 15 kat'î teminat akçesini Vilâyetimiz Muhasebe Müdürlüğü veznesine yatırılması.

2 — Şartname dairemizden tedarik edilir.

3 — Pazarlıkla ihale tarihi 5/5/1941 pazartesi günü saat 11 de Sirkecide kâin Liman hanındaki Müdürlüğümüzde teşekkül eden Komisyonda yapılacaktır. (3237)

RADYO

Bu günkü program

8,00 Program
8,03 Haberler
8,18 Müzik (Pl.)
8,45 Konuşma
★
12,30 Program
12,33 Şarkılar
12,50 Haberler
13,05 Türküler
13,20 Müzik (Pl.)
★
18,00 Program
18,03 Cazband
18,40 Fasıl...
19,00 Tems...
19,30 Haber...
19,45 Konu...
19,50 İnce...
20,15 Rad...
20,45 Müzik...
21,00 İstek...
21,30 Konu...
21,45 Orke...
22,30 Haber...
22,45 Caz...
23,30 Kapa...

ASKERLİK İŞLERİ

Yedek subay olmak istiyenlere

Üsküdar Askerlik şubesinden: Askerliklerini tam hizmetli ... yapmış, sonradan tahsilini lise ... ha yukarı dereceye çıkardıklarını ... mî bir vesika ile ispat ederek ... bay olmak istiyenler 1 mayıs ... Yedek Subay okulunda bulunmak ... re sevkedileceklerdir. İsteklilerin ... ve daha yukarı tahsil gördüklerini ... ir resmî vesikalarile birlikte ... akşamına kadar şubeye gelmeleri ...

***

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinden: Yedek subay, Gülhane, Veteriner ... bikat okullarında 1 mayıs 941 ... lıyacak olan tahsil devresine ... ları aşağıda yazılı kısa hizmetli ... lim ve gayrimüslim yüksek ... meli ve ehliyetnamesizler ... cektir.

1 — Askerliğine karar verilmiş ... her hangi bir sebeble şimdiye ... sevkedilmemiş olan yüksek ... liyetnameliler.

2 — Geçen sene vaktinde ... medikleri için Yedek Subay ... rafından kabul edilmeyip ... rilen yüksek okul mezunları ...

3 — Askerliklerini tam hizmetli ... rak yaptıktan sonra tahsilini ... daha yukarı dereceye ... resmî vesika ile ispat ederek ... bay olmak istiyenler 1 mayıs ... sevkedileceklerinden şimdiden ... şubeye müracaatleri ilân olunur.

***

Bakırköy Askerlik şubesinden: Şubemizde kayıdlı yüksek ... melilerle ehliyetnamesiz ... ler ve tam olarak askerliğini ... sonra tahlisini yükseltmiş ... istekliler, 1 mayıs 941 de ... da bulunmak üzere sevkedilecek ... gibilerin acele şubeye müracaatleri ... olunur.

Şehremini Halkevinde edebiyat gecesi

Şehremini Halkevinin tertib ... debiyat gecesi, genc neslin ... şair ve ediblerini bir araya ... bu muhite müstesna bir ... mıştır.

Şair Celâl Sılayın bir ... dan sonra Asaf Hâlet Çelebi ... okumuştur.

Bunu takiben ileri sürülen ... bahaddin Kudret sahneye ... şiirlerini okuyarak alkışlandı ... Arif Dino «Poem Aforizm ... daki meşhur şiirlerile dinleyici... sini hayretlere vermiştir.

Orhan Tuğsavulun söylevi... den sonra başlıyan caz, ... zel bir gecenin dansına ...

Konser

Kadıköy Halkevinden: 28 nisan 941 pazartesi ... 21 de Süreyya sinemasında ... kacının idaresindeki (yaylı ... kestrası) tarafından bir konser ... cektir. Davetiyeler idareden ... ler numaralıdır.

YENİ ESERLER

Ticaret Bilgileri ve vesikaları

Yüksek İktısad ve Ticaret ... muallimlerinden İsmet Alkan ... dan yazılan ve Üniversite ... bastırılmış bulunan eserin ... hisleri şunlardır:

Ticaret - Tacirler - Ticaret ... ri - Bankalar - Borsalar - ... Nakliyat - Gümrükler - ... Antrepolar - Umumî mağaza... caret odaları - Ticarî satış... muharrer sened - Poliçe - Çek ... da - Retret - Hisse senedi ve ... Ciro - Protesto - Siparişname ... ralar - Bordrolar - kara ve ... liyatı vesikaları - Gümrük ... leri - Depo, antrepo ve umumî ... vesikaları - Büro tasnif ve ...

Fiatı (140) kuruş olan eseri ... kuyucularımıza tavsiye ederiz.

İKİ ESİR

Yazan: *Lajos Zilahy* — 34 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

— Daha otuz dakika, dedi.

Sonra ciddî bir tavırla ve kısaca hâdiseyi anlattı.

Miett'in âdeta kocasının ne söylediğini anlamıyan bir hali vardı. Gözlerini açmış hayretle Peter'in yüzüne bakıyordu.

— Peki ne zaman döneceksin?

Peter gülümsedi. Omuzlarını kaldırdı:

— İşte kat'î olarak bunu ben de bilmiyorum.

Miett gözlerini yumdu. Sağ elile hafifçe yazı masasına dayandı.

Bir dakika odayı derin bir sükût kapladı. Yalnız yemek odasının açık penceresinden, sokaktan geçen tramvayların gürültüsü ve çan sesleri geliyordu.

Miett sessizce odadan çıktı. Babası ve kocası endişeyle arkasından baktılar. Onun bu çıkışında, mühim bir şeye karar veren insanların sükûnet ve azmi vardı.

Peter arkasından fırladı. Karısını yatak odasında, dolabın önünde buldu. Harıl harıl dolabı karıştırıyor, bir şey arıyordu.

— Ne arıyorsun?

Cevab vermedi. Dolabı karıştırmakta devam etti.

Peter arkasında duruyor ve büyük bir merakla onu seyrediyordu. Sırtında Balaton plâjlarında sık sık giydiği havaî mavi ipek rob vardı. Bu rob, Peter'in muhayyilesinde Balaton hatıralarını canlandırdı.

Miett nihayet aradığını buldu. Elinde küçük bir kadife kutuyla döndü. Kutunun içinden, ince bir altın zincire geçirilmiş Meryemananın küçücük bir heykeli çıktı. Peter, bunun karısına annesinden kaldığını ve Miett'in indinde pek büyük bir manevî kıymeti bulunduğunu biliyordu.

Miett yaşlı gözlerini kocasının yüzüne dikti. Güçlükle işitilebilen zayıf bir sesle:

— Bunu al ve yanından hiç eksik etme... dedi.

Sonra kendini daha fazla tutamadı. Kocasının gösüne kapandı. Hıçkırarak ağlamağa başladı.

Peter, karısının saçlarını okşuyor ve gözlerine kadar gelen yaşları zaptetmeğe çalışıyordu:

— Miett, sevgilim, ağlama... Bunda ağlıyacak, müteessir olacak bir şey yok... Biz, sizler için, sizlerin ve vatanın namus ve şerefi için gidiyoruz... Buna memnun olmalısınız.. Biliyorum, sen beni çok sevdiğin ve bir müddet ayrı kalacağımızı düşündüğün için ağlıyorsun.. Fakat şuna da eminim ki; ben bugün çağırıldığım bu kudsî vazifeye gitmesem, sen yarın, bütün arkadaşlarının kocalarının vatan müdafaası için sınırlarda erkekçe döğüştüklerini öğrenince, bana bir korkak nazarile bakacak ve benden nefret edeceksin. İşte ben, bugün sana ve aşkına lâyık bir koca, vatan ve milletine karşı olan borclarını ödeyen şerefli bir insan olmak için gidiyorum... Haydi, sus ağlama...

Miett başını kaldırdı. Gözlerinden henüz yaşlar süzülüyordu. Dudaklarını uzattı. Peter, dudaklarında gözyaşlarının tuzlu lezzetini duydu. Karısını kollarının arasına aldı. Öpüyor, öptükçe Miett'in dudaklarında, ilk günlerin ateşli tadını buluyordu. Gittikçe damarlarındaki kanın alevlendiğini hissediyordu. Genclik! Bu ne büyük ve ne azametli bir kuvvetti! Şimdi ikisi de biraz evvelki ıztırab ve endişelerinden tamamen sıyrılmışlar, aşkın o çılgınca ihtiraslarına kendilerini terkederek dünyayı unutmuşlardı. Peter, bir hamlede fırlıyarak odanın kapısını kilitlemiş ve karısını kucaklıyarak divanın üstüne yuvarlanmışlardı. Genc adam, yanında sallanan ve ayaklarına dolaşarak şakırtılar çıkaran kılıcını çözmeği bile hatırına getirmemişti.

Peter kesik kesik soluyarak söyledi:

— Artık gitmekliğim lâzım...

Miett, hâlâ gözleri kapalı, başını sağa ve sola hafif hafif sallıyarak divanın üstünde yatıyordu.

Peter, onun kımıldamadığını görünce, omzuna dokundu:

— Miett... Ben gidiyorum. Miett...

Saatine baktı. Telâşla üstünü başını düzeltti. Miett'in kalkmasını beklemeden usulca kapının anahtarını çevirdi. Yatak odasından çıktı... Trenin hareketine ancak yirmi beş dakika kadar bir vakit kalmıştı.

Kayınpederinin odasına girdi. Almady yazı masasının başında oturuyor ve düşünüyordu. Yanına gitti. Gayet sakin ve tabiî bir hareketle elini uzattı. İhtiyar adam ayağa kalktı. Damadını omuzlarından tuttu. Bir saniye gözlerinin içine baktı. Sonra derin bir muhabbet ve şefkatle göğsüne bastırdı. Yanaklarından ve alnından öptü. Peter de eğilerek kayınpederinin elini öptü.

Sür'atle odadan çıktı. Antrede durdu. Seslendi:

— Miett!

Miett'in ahenkli sesi banyo odasından cevab verdi:

— Ben de geliyorum! Seni trene kadar teşyi edeceğim!

— Zahmet etme, zaten vakit de yok! Biraz acele etmekliğim lâzım!

Banyonun kapısı açıldı. Miett şapkasını giymiş, sokağa çıkmağa hazır bir halde idi.

Mili de mutfaktan geldi. Sokak kapısının önünde durdu. Almady de antreye çıkmıştı. Tam harket edecekleri sırada Tomi peyda oldu. Peter'in, çizmelerini kokluyor, kesik kesik havlıyordu. Miett, hemen zincirini taktı:

— Pekâlâ, dedi. Seni de götüreceğiz!

Peter etrafına bakındı. Elini şapkasına kaldırdı. Topuklarını çarptı. Askerce bir selâm verdi.

Koşarak merdivenlerden inmeğe başladı. Miett, ona ancak sokakta yetişebildi.

Peter gayriihtiyarî başını kaldırıp pencereye baktı. Kayınpederi orada duruyor ve elile onu selâmlıyordu.

Tramvay pek kalabalıktı. Arka perona bindiler. İstasyona vardıkları zaman saat dokuza beş vardı. Tren harekete hazırdı. Herkes yerli yerine binmişti. Açık vagon pencerelerinden şarkı ve keman sesleri işitiliyordu. Bu uzun trene binmiş olan yüzlerce insan sanki cepheye değil de düğüne gidiyorlardı.

Peter ve Miett trenin yanında aşağı yukarı dolaşıyorlardı. Gürültüden birbirlerinin seslerini güçlükle işitiyorlardı. Miett sordu:

— Ne zaman yazacaksın?

— Her istasyondan bir mektub atacağım.

— Buradan nereye gideceksiniz?

— İşte bunu içimizden hiç kimse bilmiyor.

Miett, kocasına sokuldu. Hafifçe kolunu sıktı:

— Korkuyor musun?

Peter güldü.

— Onlar bizden korksunlar!

Bir kaç adım hiç konuşmadan yürüdüler. İkisinin de kalbini yaklaşan ayrılığın hüznü kaplamıştı. Bu saniye konuşmak onlar için imkânsız bir şeydi. Çünkü; bu anda duyduklarını kelimelerle ifade edemiyeceklerini hissediyorlardı. Söylemek istedikleri her sözü, biraz düşününce manasız buluyorlar ve susuyorlardı.

Saat tam dokuzdu. Trenin nihayetinden doğru bir trampet sesi yükseldi. Birden irkildiler.

Miett durdu. Dudakları titremeğe başladı. Sıkı sıkı Peter'in koluna ... Anî bir gürültüden korkan ... çocuk gibi yüksek sesle ağla... yuldu.

Bir çavuş koşarak yanlarına ... Bir selâm verip durdu:

— Teğmenim, lûtfen binin ... ediyoruz!

Tekrar topuklarını çarptı. ... şarak uzaklaştı.

Peter, karısını kucakladı. ... defa dudaklarından öptü. ... bile yabancı gelen tok bir ... ledi:

— Sevgilim, seni Allaha ... diyorum!

Sonra ilâve etti:

— Anneme git, vakit bulup ... disine veda edemediğimden ... disinden af dilediğimi söyle...

Bir türlü birbirlerinde nayrıla... lardı. Bu sırada bir gürültü ... hareket etmişti. Peter bir ... şırdı. Sür'atle kendini topladı ... basamağına atladı. Trampet ... ruyor, vagonlardan şarkı sesleri ... seliyordu.

Peter basamaktan ayrılmı... sallıyordu. Miett de elini ... kocasına mukabele ediyordu ... re trenin çok yavaş gittiğini ... vardı. Lokomotif, arkasına ... ağır yükü zorla sürüklüyordu ... kadın fırladı. Kocasına yetiş... uzattı.

Peter, hafifçe basamaktan ... (Arkası var)

Yunan vaziyetinde hakikat

(Başmakaleden devamı)

rih kasdile ordularını Yunan hududlarına ilerlettiği zamandır ki İngilterenin kara ordularile de bu küçük memlekete yardım etmesi bir namus borcu olarak meydana çıkmış bulundu. Yunanistan ve ona tebaan İngiltere bu oyunda aldanmışlar ve geç kalmışlardı.

Fazla olarak Almanya aradaki zamandan bilistifade Sicilya üzerinden geçirdiği her sınıf kuvvetlerle ve bilhassa motörlü vasıtalarla Mısır hududuna ulaşmış ve İngilterenin Yunanistana yardımını işkâl etmişti. Şimdi anlaşılıyor ki tarihte Mataban burnu muharebesi diye anılacak olan deniz çarpışması -ki İtalyaya birçok gemi kaybına mal oldu- Sicilyadan Trablusgarba yapılan Alman sevkiyatının büyük kısmını setretmek için bile bile yaptırılmış bir harb hareketidir.

Eğer İngiltere Yunanistana asker getirerek cephe kurmağa kalkışırsa Almanya harekete geçecekti. Hâdise bunun tam tersi olarak tecelli etti: Almanya Yunanistana taarruza enikonu hazırlandığı ve ordularını Yunan hududuna sevkettiği zamandır ki İngiltere Yunanistana yardım kuvvetleri getirmeğe mecbur oldu.

Ve alelâcele getirilen bu kuvvetin de azamî ancak 80 bin kişi kadar olduğu tesbit edilmiş bulunuyor. 250-300 bin kişilik Yunan ordusuna bu 80 bin kişiyi ilâve ettikten sonra bunun karşısına İtalyanın 450 bin kişisine Yugoslavyadakilerle beraber bir milyona varan Alman kuvvetlerini ilâve ederek iki büyük devletin hemen hemen 1,5 milyonluk bir kütle teşkil eden her türlü modern teçhizatla kudretli ordularını çıkarınız. Bu nisbetsiz mücadelenin içtinab olunamaz kahir neticesinden dolayı küçük Yunanistana hiç bir şerefsizlik isnadı kabil olmadığı halde galiblere iftihar ve şeref hisseleri çıkarmağa kolay kolay imkân bulunur mu bilmeyiz.

Dünkü Alman radyolarının şevk ve şataret içinde ilân ettikleri son safhalara gelince onlar kahraman Yunan ordusunun mütareke ve teslim ıstırarında kaldığı dakikadan itibaren tahakkuk etmiş neticelerdi. Bir ordunun küllî kuvvetleri harb harici kaldıktan sonra geride artık üstünde durulacak hiç bir vaziyet kalmamış olacağı malûmdur. Biz bu hakikati hâdisenin vukuu akabinde yazdığımız yazıda kâfi sarahatle ifade etmiş bulunuyorduk.

O yazıda iyice anlaşılamamış olduğunu söylediğimiz bir nokta bilâhare tavazzuh etti: Kral ve hükûmet devlet merkezini Atinadan Giride naklederlerken neşrolunan beyannamede mütareke ve teslim kararını veren ordu küllî kısmının hükûmete haber vermeden böyle hareket ettiğinden bahsoluyordu. Bilâhare Başkumandan Papagos'un izahnamesi müşkül vaziyete düşen bu orduların hareketlerini mazur göstermiş ve ehliyeti gibi yüksek şeref ve haysiyeti de malûm ve müsellem olan General Papagos'un beyanatı vaziyetin o karanlık noktasını da aydınlatmıştır.

Dünkü telgraf haberleri arasında General Papagos'un kendi talebile tekaüde sevkedilmiş olduğunu okuduk.

General ve onunla beraber bütün Yunan ordusu bihakkın:

— Her şey mahvoldu, fakat namus ve şerefimiz lekesiz ve yüksek kalmıştır.

Diyebilirler.

Yukarıki hikâyenin sonu olarak Yunan millet ve ordusuna en samimî hürmet hislerimizi tekrar arzederiz. Bir kısmını kaydettiğimiz bir sürü sebebler altında neticenin önünden kaçılamaz felâketine rağmen bu ordu ve bu millet hakikaten tarihî memleketlerine lâyık olmuşlardır. Her hangi bir milleti, hele böyle bir milleti dünya hartasından silecek kuvvet yoktur. Yunanlılar vatanlarının pürüzsüz istiklâlile parlak istikbalini bir kere daha hak etmişlerdir.

YUNUS NADİ

Kalbi yaralı Yunanistan

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

meğe muktedir olan şahsî kahramanlık, ölümü tam bir sükûnetle karşılayan feragat yerine şimdi cebir, mağdurane millî tevekkül ve yenilmez Yunan vakarı hâkim olmalıdır.

Bunlar kolay bir takdiri celbedecek yakın bir zaferi temin edecek faziletler değildir. Fakat bunlar bir milletin çetin imtihanları zararsız olarak geçirmesini ve geçen altı ay içindeki kahramanlıklar kadar ona şeref vermesine medar olacak faziletlerdir.

Şundan eminiz ki hâdiselerin hakikî inkişafının büyük bir kısmını öğrenmek imkânını bulamıyacağımız bu muvakkat devreyi geçirirken Yunan milleti bu faziletleri göstermek ve bilhassa kat'î ve sıkı bir millî tesanüdle hareket etmek iktidarını kendinde bulacaktır.

Yunan milleti bu suretle vakur, mağrur ve daima ayakta olarak kendisine sabır ve ümid tavsiye eden hristiyanlık dininin ahkâmı dairesinde hüzünle yoluna devam edecek ve geçirdiği bu çetin imtihanların - Mesihin sözleri mucibince - hiç kimsenin kendisinden geri alamıyacağı bir saadete müncer olacağını bilecektir.»

Ruzveltin oğlu Çan - Kay - Şek'le görüşecek

Şanghay 27 (a.a.) — Amerika Cumhur Reisi Ruzvelt'in oğlu James Ruz - velt bir kaç güne kadar tayyare ile Hongkonk'tan Çunking'e giderek Mareşal Şan - Kay - Şek'le görüşecektir.

Alman kıt'aları dün sabah Atinaya girdiler

(Baş tarafı 1 inci şahifede)

Yunanlılar, Yunanistanı dalma kalbinizde saklayarak vakarlı olunuz ve iftihar duyunuz. Çünkü biz şerefli bir millet ve kahraman bir asker olarak yaşadık...»

Papagos istifa etti

Londra 27 (a.a.) — İngiliz radyosu, Yunan başkumandanı General Papagos'un talebi üzerine tekaüde sevkedildiğini ve Harbiye Nezaretinin Başvekil Çuderos tarafından deruhde edildiğini bildirmektedir.

«Biz vazifemizi yaptık!»

Londra 27 (a.a.) — Yunanistanın Londra elçisi Simopulos Anzaclar günü münasebetile verilen ziyafette hazır bulunmuş ve bir nutuk söyliyerek demiştir ki:

«— Memleketim, altı aylık tarihî bir mukavemetten sonra, Alman makinelerinin istilâsına uğramıştır. Almanya, terkedilen şehirleri ve mevzileri işgal etmek gibi İtalyanlara müstesna bir fırsat vermiştir ve böylece İtalyanlar kazanmadıkları bir zaferi iddia etmek küstahlığında bulundular. Kralım, Yunan hükûmeti ve Yunan milleti ya muharebesiz hürriyetlerine veda etmek ve yahud da bu hürriyetleri müdafaa etmek şıklarile karşılaştılar. Mukavemet ettiler ve kendilerini bekliyen imtihanları tamamile müdrik olarak bunu yaptılar. Zafer için herşeyi veriyorlar. Bugün size başım yukarıda hitab ediyorum. Çünkü vazifemizi yaptık ve nihaî zafer gününe kadar da vazifemizi yapmakta devam edeceğiz.»

Epir'deki ordu neden teslim oldu?

Londra 27 (a.a.) — Epirdeki Yunan ordusunun teslim olduşunun sebebleri, Yunan Harbiye Nezareti umumî müdürlerinden birinin dün radyoda okunan beyanatile ifşa edilmiş bulunmaktadır.

Beyanatın metni şudur:

«Harbin bahtsız neticesi cesaret noksanlığından değil, Yunan ordularının 150 milyon nüfusa malik iki imparatorluk ordularına karşı koymağa mecbur kalmalarından doğmuştur. Son nazik günleri Epir ordusunun kahramanları arasında geçirdiğim için, cesur Yunan milletini temin ederim ki, bu ordunun subay ve erleri vazifelerini büyük bir fedakârlıkla yapmışlar ve memleketimizin askerî tarihine yeni şanlı sahifeler ilâve etmişlerdir.

Arnavudluğun vahşi dağlarında altı ay süren çetin bir mücadeleden sonra bu cephede muzaffer olan Yunan ordusu, Yugoslav ordusunun geri çekilmesi üzerine, arkasından da kalabalık, motörlü vasıtaları bol ve çok kudretli bir hava kudretine malik olan yeni bir ordu ile çarpışmak mecburiyetinde kalmıştır.

Bu vaziyet karşısında Yunan ordusu düşmanın devamlı hava akınları altında ve bu akınlara karşı hiçbir müdafaa silâhına malik olmaksızın yüz elli kilometre geriye çekilmeğe mecbur olmuştur.

Yunan ordusunun sevkülceyşî maksadlarla yaptığı son harekât esnasında hiçbir askerimiz düşmana esir düşmemiştir. Bu harekâtın tafsilâtı ifşa edildiği zaman bütün dünya hayran kalacaktır.

Epir Yunan ordusunun irtibatı kesilince bu ordu başkumandanlıkla temas edememiş ve düşman tayyarelerinin bomba ve mitralyöz ateşi altında iaşesini temin imkânı da kalmamıştır. Nihayet şimalden ve şarktan kendisini sıkıştıran iki kuvvetli hasım ve mücadeleye devam imkânsızlığı karşısında teslime mecbur olmuştur.

Yunan milleti bu çocuklarile ancak iftihar edebilir. Yunan ordusu mükemmel bir cesaretle harbetmiş ve hatta hasımlarının bile hayranlığını kazanmıştır.»

Alman ilerleyişi müşkül oluyor

Londra 27 (a.a.) — Atina radyosu dün akşam aşağıdaki neşriyatta bulunmuştur:

Termopil hattından ilerliyen Alman kuvvetleri, cenubu şarki istikametinde ilerlemelerine devam etmektedir. Almanlar, bu ilerleyişi güçlükle yapmaktadır. Çünkü, İngiliz dümdarları bir çok sevkülceyş noktalarında düşmana mukavemet etmektedir. Bu geciktirici hareket, muvaffakiyetle yapılmaktadır. Fakat şu cihet nazarı dikkate alınmalıdır ki bu hareket yalnız vakit kazanmak ve Attik'te bulunan kuvayi külliyeye kurtulmak imkânını vermek için yapılmaktadır. Binaenaleyh bu hareket, ancak mahdud bir zaman için olabilir. Harekâtın yapıldığı mıntaka ile münakalât kesildiği için düşmanın harekâtı ve ileri hareketinin derinliği hakkında tafsilât mevcud değildir.

Yeni Zelanda Başvekilinin nutku

Wellington 27 (a.a.) — Yeni Zelanda Başvekili Freser, Rotorua'da söylediği bir nutukta demiştir ki:

«— Bütün Yeni Zelanda halkının düşünceleri, Yunanistandaki kıt'alarındadır. Vaziyetin vahameti tamamile kabul edilmekle beraber hiçbir yerde bedbinlik işaretleri görülmemektedir. Bilâkis, milletin harb gayretlerinin fazlalaşmasile takviye edilmiş bulunan azmi, her zamankinden daha kuvvetlidir.»

Alman tebliği

Berlin 27 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Yunanistanda çarpışan Alman kıt'aları, düşmanı takib esnasında Teb-Halkis hattını aşarak bu sabah saat 9/25 te Atinaya varmışlardır. Cür'etkâr bir hücumla, paraşütçüler, 27 nisan sabahı Korent kanalını ve bizzat Korent şehrini almışlardır. Birçok İngiliz esir alınmış, geri kalan İngiliz kıt'aları, cenuba doğru karışık bir halde ricat etmiştir. Korent körfezinin methalinde Adolf Hitler muhafız alayı, şiddetli bir ileri hareketi neticesinde, Patras körfezini geçmiş, Moraya ayak basmış ve burada düşmanın mukavemetini kırdıktan sonra Patras limanını almıştır.

Yunan sularında 25 nisanda hava kuvvetleri düşmana yeni ciddî vapur kayıbları kaydettirmiştir. Hava kuvvetleri, ikisi büyük nakliye vapuru olmak üzere ceman 27 bin tonilâto hacminde üç ticaret vapuru tahrib etmiş ve başka ticaret gemilerini bombalarla hasara uğratmıştır.

Harb vaziyeti

Atinanın sukutundan sonra

Yunanistanda

Atina düşmüştür. 26 tarihli Alman tebliği «Tesalyadan hareket ederek Ağrıboz adasına gitmişler ve Halkisten tekrar karaya geçmişlerdir. Seri Alman kıt'aları düşmanın takibine devam ederek Teb nehrini geçmişlerdir.» diyordu. Ağrıboz, yahud Öbe adası Yunanistanın şark sahillerinde Golos körfezi cenubundan Atina istikametine kadar uzanan bir adadır. Adadaki Halkis kasabası, Yunan sahillerine sürünecek kadar sokulur. Tesalyadan adaya geçen kuvvetler, Halkisten tekrar Yunanistana atlamak suretile Beosi eyaletinde Atinayı müdafaa eden İngiliz - Yunan kuvvetlerinin gerisini tehdid etmişler, böylece Atinayı süratle düşürmeğe imkân bulmuşlardır.

Dün verilen Alman tebliğine göre, Alman kıt'aları Korent şehrini ve Korent körfezinin cenub sahiline atlıyan paraşütçüler de Patras limanını tutmuşlardır. Bu vaziyette Korent kanalının ve Moranın müdafaasına imkân kalmamıştır. Dün, bu sütunda İngiliz - Yunan kuvvetlerinin Morayı müdafaa edip edemiyeceklerini tetkik ederken şöyle demiştik:

«Moranın müdafaası için Korent kanalının Mora tarafında tahkimat yapılmış olması, elde mevcud birliklerin kanalın bu tarafına fazla zayiat vermeden atılabilmesi ve Korent körfezile Moranın garb sahillerinin her hangi bir ihrac hareketine karşı iyi kontrol edilmesi lâzımdır. Çünkü Almanlar, Moranın şimaline veya garbine çıkarak Korent müdafaasını arkadan vurabilirler. Bunu yapmak için lüzumlu olan bol asker ve büyük cür'etin her ikisi de Almanlarda vardır. Mora uzun müddet müdafaa edilemiyecekse, İngiliz - Yunan birliklerini Moraya değil; Giride ve Mısıra çekmek daha doğru olur.»

Almanlar, bu büyük cür'eti gösterdiler. Bir taraftan Atinayı alırken, diğer taraftan Korente ve Patrasa girerek Morada iki köprübaşı birden tesis ettiler. Bu vaziyette, artık Korent kanalını tutup Morada esaslı bir müdafaa yapmak imkânı kalmamış gibidir. Filvaki kanalın arkasındaki Korent kasabası ve Patras limanı Almanların elinde oldukça kanalın şarkından taarruz eden Alman ordusuna karşı müdafaa ve mukavemet mümkün olmaz.

(Bir sabah gazetesinde harb vaziyeti hakkında yazı yazan bir emekli general, Yunanistanı müdafaa imkânsızlığından bahsederek buradaki İngiliz ve Yunan kuvvetlerinin esir olmadan Giride ve Mısıra nakli hakkında bu sütunda ileri sürdüğümüz fikri beğenmemiş. Yunan cephesini boş bırakmamalı, Morada müdafaa etmelidir, diyor. Bu da, bir fikirdir ve her fikir gibi hürmete lâyıktır. Yalnız bu emekli general, sanki Yugoslavya ile Yunanistanı harbe sokan bizmişiz gibi, bize evvelâ «harb kundakçılığı», sonra da İngiliz - Yunan kuvvetlerinin esir olmaması için ileri sürdüğümüz fikirden dolayı da «harb bozgunculuğu» yaptığımızı söylüyor. Bir vatandaşa askeri vaziyetin tetkiki münasebetile mütehakkim ve mütecaviz bir lisanla «kundakçılık» ve «bozgunculuk» atfetmeği, yaşını başını almış, bir emekli generale yaraştıramadık. Biz, aylardanberi devam eden doğru, yanlış fikirlerinden dolayı kendisine kundakçılık, bozgunculuk atfı gibi tecavüzlerde bulunduk mu ki, bu zat, bize karşı böyle mütecaviz bir dil kullanıyor. Muhterem muharrir, emekli general olmuş ama, ne yazık ki, fikirlere ve vatandaşlara hürmet etmeği öğrenmemiş.)

Libya - Mısır hududunda

İngiliz tebliği, Alman - İtalyan ordusunun muhtelif noktalardan Mısır hududunu geçtiğini ve hafif seyyar İngiliz kıt'alarının teması muhafaza ederek düşmanın ileri harekâtını iz'aç ettiklerini bildirmektedir. Sellom civarında bir müddet durmuş olan Alman - İtalyan taarruzu tekrar başlamış demektir. Bu taarruzun daha ilk günlerinde, İngilizlerin Mersa Matruha kadar çekilerek ciddî müdafaayı orada yapacaklarını söylemiştik. İngilizlerin teması muhafaza ederek Mersa Matruha çekilecekleri ve düşmanı çölün müşkülâtı ile de uğraşmağa mecbur edecekleri anlaşılıyor.

***

General Smuts bir nutuk irat etti

Kap 27 (a.a.) — Cenubî Afrika Birliği Başvekili General Smuts, dün akşam radyoda bir nutuk söylemiştir.

General Smuts, İngiliz İmparatorluğunun Afrikada ve Akdeniz havzasında yaptıklarının ehemmiyetini kadettikten sonra, Amerika Birleşik devletlerine telmihle demiştir ki:

«— Yeni bir müttefik, bütün dünyanın en kuvvetli müttefikini kazandık. Amerika Birleşik devletlerile ve bize yardım için bütün Amerikan hüsnü niyeti ve geniş kaynaklarile, harbin sonunu, kat'i itimadla bekliyebiliriz. Bunun için Hitlere teşekkür etmeliyiz. Hitler, uyumakta olan Amerikan devini uyandırmıştır. Amerika, nihayet sonuna kadar gidecektir. Ben bunu çoktanberi tahmin ediyordum.»

General Smuts, şunları ilâve etmiştir:

«— Bu harb, Hitlerin ve yeni nazi nizamının ne olduğunu meydana vurmuştur. Hitler hareketlerile kendini kat'i surette mahkûm ettirecek delilleri bizzat vermektedir. Filhakika Hitler, ne yapmak istediği hakkında nihayet Amerikayı ikna etmiş bulunuyor. Şimdi Amerika, arzusu hilâfına harbe hazırlanıyor. İleride daha fazla şeyler yapacağına şüphe yoktur. Harbe, sonuna kadar devam edilecektir. Netice Balkanlarda değil, garbde ve belki de Uzakşarkta alınacaktır.»

General Smuts, sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Bu, öldürücü mücadele belki uzun olacaktır. Muhakkak olan bir şey varsa, çok çetin olacağıdır. Bizim davamız haklıdır ve nihaî zaferi elde edeceğimize kani olarak mücadele ediyoruz.»

Çörçil dün mühim bir nutuk irad etti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

kine çıkaran yaşanmağa değer daha iyi bir âlem yaratmak lüzumunu hissettiren seviyededir.

«Halkı hayal sukutuna uğratmıyacağız»

Sizi temin ederim ki ben ve arkadaşlarım bütün kuvvetimizle çalışarak bu halkı hayal inkisarına uğramaktan koruyacağız. Bizim şiarımız, ya galib gelmek yahud ölmektir. Ve muhakkak ki içinden geçtiğimiz ateş imtihanından zafer kazanarak çıkacağız. Bütün memleket bunu hissetmekte ve şerefli mücadeleye devamdan başka bir şey düşünmemektedir. Halkın bütün düşüncesi, cephede döğüşen muhariblere lâyık olan tarzda hareket etmek ve vazifelerini yapmaktır.

İngiltere, tarihinin en büyük kahramanlık devrini yaşamakta ve bu kahramanlığın şerefi her İngilizin alnını aydınlatmaktadır.

Ben, milleti bu uzun, bu müthiş mücadeleden, fedakârlıklarına lâyık bir neticeyi elde ederek çıkarmak mes'uliyetini üzerime almış bulunuyorum ve bu mes'uliyeti müdrikim.

Biz bir çok buhranlarla karşılaşmış olduğumuz halde siyasetimizin ve hattı hareketimizin daima en yüksek ve en şerefli seviyede olmasına dikkat ettik ve bu hattı hareketten ayrılmıyacağız.

Afrikadaki vaziyet ve Yunanistana yardım

General Wawell'in Mısır cephesinde kuvvetleri pek azdı. Hattâ bu kuvvetler iki fırkadan fazla değildi. Fakat bu pek cüz'î kuvvet, yığın yığın İtalyanları esir aldı. Bu kuvvetin Bingaziyi zaptettiği sıralarda reddedemiyeceğimiz bir davet aldık. İtalyan diktatörü geçen sonteşrinde, ortada hiç ibr sebeb olmadığı halde Yunanistanı istilâya kalkışmış ve Yunanlılar derhal mukabelede bulunmuşlardı. Aynı sırada Hitler diğer milletleri içlerinden yıkmak için uğraşıyor ve milletleri uyuşturarak istilâ ediyordu. Macaristan ve Rumanya bu şekilde esir edilmişti. Ve Mussolininin Yunanistanı istilâya kalkışması üzerine Hitler'in ona yardım için koşacağı anlaşılıyordu. Hitler, Balkan milletlerinin birleşmemesi ve muazzam bir kuvvet vücude getirmemesi için bu milletlerin arasına girmişti. Yunanlılar bu en müşkül anda bize döndüler. Ve bizim onlara «hayır!» dememize imkân yoktu. Yunanistana harbden önce verilmiş olan teminat vardı. Ve bu teminat mucibince Yunanistanın yardımına koşmak icab ediyordu. Gerçi Yunanistan, komşularından yardım görmese de, ve bizim muzaheretimize nail olmasa da harbe devam edeceğini bildirmişti, fakat bizim onu yalnız bırakmamıza imkân yoktu. Çünkü Britanya imparatorluğunun şerefi bahis mevzuu idi. Biz ise, bu şereften mahrum yaşıyamayız. Bizi utandıracak bir hattı hareketi ihtiyar etmek, kazandığımız bütün hürmeti yıkar ve kuvvetimizin en esaslı membaını kuruturdu.

Amerikanın teveccühü

Bugün Amerika halkının teveccühünü kazanmış olmamız bu sayededir ve biz hiçbir vakit bugünkü kadar Amerikalılar tarafından sevilmedik, hürmet görmedik. O kadar ki Amerika, bütün varlığını, Hitler çetesini imhaya hasretmiştir ve Amerikanın bu hareketi kâr ve kazanc endişesile değil, ancak manevî ve ahlâkî bir kuvvetin sevkile vuku bulmakta ve beşer hayatını kurtarmayı istihdaf etmektedir.

Biz de Yunanistanın yardımına koştuk ve Avustralya ve Yeni Zelanda hükûmetlerile konuştuk. Bu hükûmetler bizimle beraber olduklarını söylediler. Bunun üzerine Nil ordusunun Yunanistana gönderilmesi takarrür etti. Eldeki fırkalar ve bu işe yarayacak kuvvetler Yeni Zelanda ve Avustralyaya mensubdu ve yalnız yarısı ana vatan askerlerinden müteşekkildi. Alman propagandası bizim aramızı bozmayı istihdaf ettiği için bizim İngiliz ordusunu esirgiyerek Avustralya ve Zelanda askerlerini ileri sürdüğümüzü iddia ediyor ki baştanbaşa yalandır.

Yunanistanda Alman istilâsını durduramazdık

Yunanistana göndereceğimiz kuvvetler, Alman istilâsını durdurmağa kâfi gelemezdi. Fakat müdahalemizin Yunan komşularını birleştirmesini bekledik. Buna imkân hasıl olmadı. Yugoslavya faciasının sebebi, eski hükûmetin teslimiyet siyaseti takib etmesi idi.

Daha sonra Epiri müdafaa eden kahraman Yunan ordusu teslim olmağa mecbur oldu, ve Anzaklarla İngilizlere sahile ricat etmekten başka bir çare kalmadı.

Bunun üzerine ne olduğunu herhalde gazetelerde okumuş ve Mussolini'nin ordusunu nasıl tebrik etiğini görmüşsünüzdür. Ve bu aslan postunu sırtına alan ve bütün İtalyan milletini esarete mahkûm eden adam kaplan arkadaşının yanıbaşında mevki almak istiyerek zaferden bahsetmiştir. Biz eminiz ki bu hayatta yeni tecellilerle karşılaşacak olan bu zat son hesabda âmmenin adalet ve istihkarile karşılaşacaktır.

Balkanlarda bu hâdiselerin vukuu sırasında Afrikadaki kuvvetlerimiz hezimete uğradı. Çünkü Almanlar, arada buraya kuvvetler göndermişler ve buradaki ordumuzun yeniden teşkilini icab ettiren bir vaziyet almışlardı. Birçok motörlü vesaitimizi kaybettik ve bir fırkadan fazla kuvvetimiz kalmamıştı. Bununla beraber Tobruktaki kuvvetli kıtalarımız mukavemete devam etmekte ve düşmanı zayiata uğratmaktadır.

Önümüzdeki günlerde Akdenizde bilhassa hava harbi şiddetli olacaksa da vazifemiz, İtalyanları Siranikadan attığımız gibi bu defa da Almanları atmaktır. Fakat bunun kolay olmıyacağını biliyorum.

Mısırda karşılaştığımız tehlikelerden başka bir takım tehlikeler de var. İspanya ve Fas var. Almanların Türkiye ve Rusyaya karşı dönmeleri, Ukraynaya tecavüz ve Kafkasyadaki petrolları ele geçirmek için hareket etmeleri ihtimali var. Karadenize hâkim olmak, yahud Hazar denizine kavuşmak için harekete geçmeleri muhtemeldir. Bizim vazifemiz, onları her yerde takib etmektir ve muhakkak olan bir şey vardır, o da, Hitler'in Şarkta, Ortaşarkta veya Uzakşarkta dolaşmakla bu adayı fethedemiyeceğidir. Bunun için bizi Amerikaya bağlayan Okyanusu kesmek lâzım!

Atlantik harbi

Geçen şubatta nazilerin İngiltereyi istilâ etmeleri muhakkak sayılıyordu. Fakat bu istilâ tahakkuk etmedi. Ve biz gün geçtikçe, silâh, cihaz ve her bakımdan kuvvetleniyoruz. Geçen yaza nisbetle bugünkü vaziyetimizden müteşekkiriz. Uyanıklığımız ve hazırlığımız bir lâhza gevşemedi. Ve biz kendimizden eminiz.

Vaziyet bu merkezde olduğuna göre Atlantikteki vaziyetimiz ne merkezde? Ve biz bu yoldan gıda maddeleri getirmezsek halimiz ne olur? Yahud Amerikanın bize gönderdiği silâhlar yolda batırılırsa netice nereye varır?

Hitler geçen şubatta tahtelbahir harbinin dehşetini artıracağını söyledi. Onun tahtelbahirleri gemilerimize saldırıyor, biz de mukabele ediyoruz. Atlantik harbi budur ve İngiltere harbi nasıl karada kazanılacaksa Atlantik harbi de deniz üzerinde kazanılacaktır. Bu harbi kazanmak için deniz faaliyetinin devamı lâzım ve gemi batırmak ne kadar kolaysa gemi inşası o derece güçtür. 2000 gemimiz var ve bunlar 300 ü, 400 ü daima tehlikede. Çünkü bu gemileri kullanmak ve bunlarla kendi ihtiyaclarımızı temin ettikten başka şarktaki ordularımıza yardım etmek icab eder.

Bütün bunlar Atlantik harbinin büyük ehemmiyetini gösterir. Bizim bu harble meşgul olduğumuz sırada Amerikanın son kararlarından haberdar olduk ve Amerika zırhlı ve tayyarelerinin, yardım taşıyan gemileri bize yakın bir yere kadar getireceklerini anladık. Bu sayede biz İngilizler bütün muhafız kuvvetlerimizi, yurdumuza yakın bir yerde toplayacağız ve düşman tahtelbahirlerile burada uğraşacağız.

«Silâhlarımızın denizin dibini boylamasına müsaade etmiyeceğiz»

10 hafta evvel Amerikalılara hitaben bize silâh verin, işi biz görürüz! demiştim. Dikkat ederseniz bize silâh gönderin demedim, verin! dedim. Amerikalılar da bunu yapıyor.

Atlantik harbi uzun ve sert olabilir. Fakat herşeye rağmen daha müsaid bir vaziyete girmiştir.

Artık Amerika bize sımsıkı bağlanmıştır. Ve bize maddeten ve manen yardım ettikten başka deniz kuvvetlerimizi de takviye etmektedir. Bunun neticesi olarak Hitler ve Mussolini'nin hezimete uğrayacakları kat'idir ve muhakkaktır ve İngiltere ile Amerikanın kararı kat'idir.

Karşımızda 70 milyon Hün var ve bunlar bir çok milletleri esir etmişlerdir. İngiltere ve Amerika ise 200 milyondur ve denizlere kat'iyetle hâkim olduğu gibi yakında havalara da katiyetle hâkim olacaklardır. Ve biz fen bakımından, madde bakımından, çelik istihsali bakımından kat kat ilerdeyiz. Onun için hürriyet davası çiğnenemiyecektir ve cani diktatörler dünyaya hâkim olamıyacaklardır.

Afrika ve Avrupada vuku bulan hâdiseler Asyadada da vuku bulabilir, fakat bizim cesaretimiz asla kırılmaz ve önümüzdeki bütün güçlüklere dağmen itimadımız kat'idir.»

Mister Çörçil nutkunu meşhur şair Longfelown'un şu mısralarile bitirdi:

«Güneş, gerçi yavaş yavaş doğuyor, fakat bütün dünya aydınlık içinde!»

Cebelüttarık için endişe

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

lerde Fastaki İspanyol mıntakasına mahud seyyahlardan bir hayli gelmiştir.

Londranın mevsuk haber almakla maruf mahfilleri, İspanyolların bir taraftan İtalyanların Fasa hulûlüne mâni olmağa çalışırken diğer taraftan Almanların hulûlünü kolaylaştırmakta olduklarını tebarüz ettirmektedirler.

Cebelüttarıktaki tertibat

Londra 27 (a.a.) — Lord Gort'un Cebelüttarık müstahkem mevki umumî valiliğine tayin edilmesi İngilterenin harbin bu mıntakaya sirayet etmesi imkânını hesaba kattığını göstermektedir. Fransadaki İngiliz kuvvetlerinin başkumandanlığını yapmış olan Lord Gort Cebelüttarık müdafaasının istilzam ettiği meselelere etrafile vâkıftır. Lord Gort geçen haziranda Cebelüttarıka gitmiş ve meşhur kayadaki istihkâmları bütün teferruatile teftiş etmiştir. Cebelüttarıka hücum edildiği takdirde orada ötedenberi mükemmel bir asker olarak tanınmış olan Lord Gort gibi müdafi ile karşılaşılacaktır. Meseleyi iyi tetkik etmiş bulunan yüksek rütbeli bir İspanyol subayı Cebelüttarıka karadan hücum edebilmek için Hitler'in en aşağı 150.000 kişilik bir ordu kulanması lâzım geldiğini söylemiştir. Hatta bu takdirde bile hücumun muvaffakiyetsizlikle netice - lenmesi muhtemeldir.

Cebelüttarık son zamanlarda herhangi bir hücuma karşı koyabilecek tarzda tahkim ve takviye edilmiştir. Kaya delmek hususunda ihtisas sahibi olan Kanada madencileri kayanın içinde bir yer altı şehri vücude getirmişlerdir. Tabiye mefhumu bakımından buradaki istihkâmların tertibatı Siegfried hattındaki istihkâmlara çok benzemektedir. Dış müdafaa hatlarını yarmağa muvaffak olacak kıt'alar kayalardan istihkâmlarda gizlenmiş bataryaların ateşile biçilecekleridir. Bu istihkâmlar uzun bir muhasaraya mukavemet edebilecek tarzda yapılmışlardır. Kalede her türlü yiyecek, harb malzemesinden büyük ihtiyatlar ve on binlerce metre mikâbı su bulunmaktadır. Kalenin yeraltı koridorlarında karadan, denizden, havadan yapılacak hücumlara karşı muhtelif çapta toplar vardır.

Mühim manevralar

La Linea 27 (a.a.) — Perşembe günü, Cebelüttarık müdafaası manevraları yapılacak ve bu çok mühim manevralara, piyade, topçu ve hava kuvvetleri iştirak edecektir.

General Gort, bugün tayyare ile Cebelüttarığa gelmiştir. Sabık umumî vali, ayni tayyare ile pazartesi günü Londraya gidecektir.

Büyük Türk Gecesi

Evvelki geceki müsamerede millî saz heyeti

Türk Kültür Birliği tarafından tertib edilen «Büyük Türk Gecesi» evvelki gece Taksim kazinosunda verilmiştir. Güzide ve kalabalık bir davetli kütlesinin bulunduğu bu gece çok eğlenceli olmuş, muhtelif Türk oyunları, rakısları oynanmış, geç vakte kadar devam etmiştir.

Hava harbi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Friz adaları açıklarında himaye altında seyreden takriben dört bin tonilâto hacminde vapurlar bombardıman edilmiş ve hasara uğratılmıştır.

Hollanda sahili civarında hava dafi bataryalarını hamil düşman vapurlarına bombalarla hücum edilmiş ve mitralyöz ateşine tutulmuştur.

Cumartesi günü Norveçte Sund civarında bir tayyare meydanına muvaffakiyetle bir baskın yapılmış, yerde iki tayyare bombalarla tahrib edilmiş ve başka tayyareler mitralyöz ateşine tutulmuştur.

Gece bombardıman tayyarelerinin esas hücumu, Hamburgdaki hedeflere yapılmıştır. Büyük çapta bombalar ve binlerce yangın bombası atılmış ve endüstri ve havuzlar mıntakalarında yangınlar çıkarılmıştır.

Başka tayyareler, Emden, Bremenhaven ve Cuxhavene hücumlar yapmışlardır.

Bütün bu gece ve gündüz harekâtından yalnız beş tayyaremiz geri dönmemiştir.

Gece sahil muhafaza servisine mensub tayyareler Havre ve Ymuidende havuzları muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir. Bu harekâttan tayyarelerimizin hepsi dönmüştür.

İngiltere üzerinde

Londra 27 (a.a.) — Hava ve Dahilî Emniyet Nezaretlerinin tebliği:

Gece düşman hücumlarının esas hedefini Mersey kıyıları teşkil etmiştir. Düşman tayyareleri, şimali garbî istikametinde muhtelif noktalardan sahili geçmişlerdir. Diğer bir çok mıntakalarda münfeird hâdiseler bildirilmektedir. Fakat başka yerde hiç bir mütekâsif hücum inkişaf etmemiştir. Mersey kıyılarına hücum, büyük nispette olmamıştır. Bazı hasar vardır. İnsanca zayiat hiç bir yerde fazla değildir. Pek az miktar ölü vardır.

«Evet, bu bir hailedir, fakat...»

Manchester 27 (a.a.) — İngiltere Başvekilile Madam Churchill Manchester'e yapılan hava akınlarındaki tahribatı tetkik etmişlerdir. Churchill bilhassa meşhur serbest mübadele hâlinin enkazını ve bombardıman edilen kiliseyi gezmiştir. Enkazı temizleyen ve kendisini alkışlayan işçilere Churchill demiştir ki:

«— Evet, bu bir hailedir. Fakat üç mislini ödeyecekler.»

Bahriye Nazırının sözleri

Plymouth 27 (aa..) — Plymouth'u ziyaret eden Bahriye Nazırı Aleksander bu şehir halkının hava bombardımanlarına karşı gösterdiği cesaretten dolayı hayranlığını bildirmiştir. Halk arasından biri Nazırın sözünü keserek: «Düşmana aynı şekilde mukabele ediniz» demiştir. Bunun üzerine Nazır şu cevabı vermiştir:

«— Donanmanın himayesi altında Amerikadan her gün gelen yardım sayesinde çok yakında düşmana olan bu borcu faizile ödeyeceğiz. Esasen yapmaklığımız lâzım gelen şey de budur.

18 den 66 yaşına kadar

Londra 27 (a.a.) — Dahilî Emniyet Nezareti tarafından neşredilen bir kararname mucibince Londrada «City» de ticarî müesseselerde çalışan ve 18 ile 66 yaş arasında bulunan İngiliz tebaası Londra şehrinin her hangi bir noktasındaki pasif korunma teşkilâtına yazılabileceklerdir. Maamafih, evvelce istisna edilenler bu kayda tâbi tutulmıyacaklardır.

Alman tebliği

Berlin 27 (a.a.) — Resmî tebliğ:

Denizaltı gemileri Atlantikte, cem'an 39,148 tonilâto hacminde 5 düşman ticaret gemisini batırmıştır.

Savaş tayyareleri, dün, İngiltere etrafındaki sularda, beş bin tonilâto hacminde bir ticaret gemisini ve alçaktan uçarak bir İngiliz destroyerini tahrib etmişlerdir. Tayyare yedek parçalarını hâmil bir üçüncü gemiye iki bomba isabet etmiştir.

Gece savaş tayyareleri, Liverpool iaşe limanını ve deniz tezgâhlarını ve aynı zamanda İngilterenin cenub ve şark sahilinde diğer limanları, iyi neticelerle yeniden bombardıman etmişlerdir. Bin tonilâto hacminde bir sahil muhafaza gemisi batırılmıştır. Düşmanın gece harekâtına yarayan bir tayyare meydanında, hangarlar ve kışlalarda bombalarla yangınlar çıkarılmıştır.

Donanmanın uzun menzilli bataryaları Douvres limanında demirli vapurları muvaffakiyetle bombardıman etmiştir.

Gündüz işgal altındaki arazi sahilleri ve şarkî ve garbî Friz adaları üzerine yaptığı hücumlar esnasında düşman dört tayyare kaybetmiştir. Bunlardan üçü Alman avcıları ve bir tanesi hava defi bataryaları tarafından düşürülmüştür.

Gece, düşman, işgal altında bulunan arazide ve şimalî Almanya sahilinde muhtelif mahallere infilâk ve yangın bombaları atmış ve bilhassa Hamburgun ikametgâh mahallelerini hedef ittihaz eylemiştir. Hiç bir askerî ehemmiyette hasar olmamıştır. Birkaç sivil yaralanmış ve ölmüştür. İki düşman savaş tayyaresi düşürülmüştür.

Sollumda

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tarafından adım adım peşleri bırakılmamaktadır. İleri hareketin derinliğinin, denizden itibaren 25 ilâ 30 kilometreyi geçmediği sanılmaktadır ve hiç bir şey cenuba doğru bir ileri hareket bahis mevzuu olduğunu göstermemektedir. Bu kolların kısmı azamını İtalyanların teşkil ettiği zannedilmektedir. Şimdiye kadar, bu cephede faaliyet, Capuzzo - Sollum mıntakasına inhisar etmiştir. Vaziyetin, aşağı yukarı, geçen eylûlde İtalyanların Sidi-Barraniye vardıkları zaman mevcud vaziyete benzediği söylenmektedir. Maamafih, sanıldığına göre, düşmanın mevcudu, o zamankine nisbeten daha azdır. Geçen sene Sidi-Barraniye ileri hareketi yapılması için beş İtalyan fırkası kullanılmıştı.

Düşmanın bu yeni ileri hareketi, İngiliz zırhlı arabalarının yıpratma tabiyesile maddî kayıblar kaydedilmeden yapılmış değildir. Bu İngiliz zırhlı cüzütamları, düşmanla teması muhafaza etmekte ve düşmanın ileri hareketini ağırlaştırmaktadır.

Düşmanın Sidi-Barraniye doğru bir ilerlemesi, Kahirede umumiyetle iyi haber alan mahfillerce müsteb'ad görülmemektedir. Fakat bu mahfillerin tebarüz ettirdiği gibi, eğer düşman bu noktaya varsa dahi, vaziyet, düşman için geçen senekinden daha az müsaid olacaktır. Çünkü düşman kolları halen o kadar mühim değildir.

Bundan başka, İngilizler, Tobrukta sağlam surette mevzi almış bulunmakta ve düşmanın cenahını tehdid etmektedir.

Şimdiye kadar, Tobruk mıntakası haric, diğer yerlerde düşmanın hava faaliyeti az olmuştur.

Alman tebliği

Berlin 27 (a.a.) — Resmî tebliğ: Şimalî Afrikada Capuzzo ve Sollum istikametinde ilerliyen İngiliz kuvvetleri mağlûb edilmiş ve hava kuvvetlerinin muzaheretile yapılan bir mukabil hücum neticesinde canuba doğru tardolunmuştur. Bu harekât esnasında, yedi düşman tankı ve bir çok keşif harekâtı tankları tahrib edilmiştir. Tobruktaki İngiliz garnizonunun yaptığı huruç teşebbüsleri, akim kalmıştır.

İtalyan tebliği

Roma 27 (a.a.) — İtalyan tebliği: Sirenaikte, Tobruk cephesinde düşmanın tank ve piyade taarruzları hava kuvvetlerimizin müessir yardımı ile geri püskürtülmüştür. 7 tank ve bir kaç zırhlı otomobil tahrib edilmiştir.

26 nisan gecesi düşma tayyareleri Bingaziyi bombardıman etmişlerdir. Bir miktar ölü ve yaralı ve az hasar vardır. Bir düşman tayyaresi hava müdafaa bataryaları tarafından düşürülmüştür.

Trablusun denizden ve havadan bombardımanı neticesinde, yirmisi İtalyan olmak üzere 101 kişi ölmüştür. Yaralılar 300 kişi kadardır.

Şarkî Afrikada, Cimmada bir düşman «Hurricane» tayyaresi hava dafi bataryalarımız tarafından düşürülmüştür.

Negüs'ün şahsî mümessili Adis-Ababada

Adis-Ababa 27 (a.a.) — Habeş İmparatoru Haile Selâsiyenin şahsî mümessili Makonne 15 nisanda Adis-Ababaya gelmiştir. Kendisine 4 subay refakat ediyordu. Makonne beş senelik işgalden sonra Habeş hükûmet merkezinin ne vaziyette olduğunu bizzat müşahede etmek için gelmiştir.

Habeşistanda hayat düzeltiliyor

Adis-Ababa 27 (a.a.) — Habeş reisleri harb dolayısile tamamen bozulmuş olan idare servislerini yeniden tanzim işinde İngiliz siyasî müşavirlerinden yardım görmektedirler. İmparatorun hususî mümessili müşavere heyeti azasından bir İngiliz subayı Habeşistanda siyasî hayatın yeniden doğmasına çalışmaktadır. Adis-Ababadaki iki hapisanenin teftişi sona erince 547 mahbusun derhal tahliye edileceği anlaşılıyor. Bundan sonra diğer bazı mahbusların vaziyetleri tetkik edilecektir.

San Giorgio hapisanesinin teftişi esnasında zavallı mahbusların feci şartlar içinde yaşadıkları görülmüştür. Bundan başka mezkûr hapisanede bulunan 370 kişiden 344 ünün muhakeme edilmeden içeri atıldıkları sabit olmuştur. Buradaki mahbuslar altı yedi haftada bir kere çamaşır değiştirmek imkânını güçlükle bulabilmektedirler.

Radyo serbest

Londra 27 (a.a.) — İstihbarat Nezaretinin bildirdiğine göre, Adis-Ababada oturan İtalyanlara, İngilizler, radyo makinelerini muhafaza etmek ve Roma radyosu da dahil olduğu halde bütün radyoları dinlemek müsaadesini vermişlerdir. Bu müsaade, ancak hattı hareketleri basit bir vatandaş sıfatile şayanı muahaze olacak kimselerden geri alınabilecektir.

Hitler Klagenfurth'ta

Klagenfurth 27 (a.a.) — Hitler pazar günü Karenti'nin idare merkezi olan Klangenfurth şehrine kısa bir ziyaret yapmıştır.

Asgarî her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi

RADYOLİN

DIŞ MACUNİLE FIRÇALAMALISINIZ

ÇÜNKÜ

Bir defa fırçalamakla dişler temizlenmiş olmaz. Ağız guddelerinin ve dahilî uzuvların mütemadî ifrazatı, dışardan mütemadiyen alınan ecnebi maddeler, mikroblar, yemek, içki, sigara vesaire dişlere, diş etlerine, binbir mikrop aşılar, arızalar husule getirir. Bunlar birike birike nihayet dişlerde çürüme, etlerde iltihablar başlar. Artık felâketi önlemek ve durdurmak güçtür.

FENNİ RADYOLİN DİŞ MACUNU SIHHİ HOŞ RAYİHALI

Vaktinde ihtiyatı elden bırakmıyarak dişlerinizi en az günde 3 defa **Radyolinle** fırçalayınız.

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan :

Heybeliada Sanatoryomunun 300 ton kriple kömürü kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 9/5/941 çarşamba günü saat 15 te Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda yapılacaktır.
2 — Muhammen fiat beher ton için 1800 kuruştur.
3 — Muvakkat teminat «405» liradır.
4 — İstekliler şartnamesini Komisyonda görebilirler.
5 — İstekliler 1941 Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile birlikte teklifi havi zarflarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mukabili Komisyona vermeleri. (3291)

GALATA PERŞEMBE PAZARI YOĞURTÇU HAN 3 VE BANKALAR CAD. 47-50

MARVIN İSVİÇRENİN PRESİZYON SAATİ

Başlıca vilâyetlerde acenta aranıyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden :

Zonguldakta leylî ve meccanî olarak açılmış bulunan Maden Teknisyen mektebinin birinciteşrin 1941 de başlıyacak ikinci devresi için şimdiden namzedlerin kaydı yapılmaktadır.

İşbu teknik mektebin biri nazarî, diğeri amelî olmak üzere iki sömestre ayrılmış dört senelik tahsili vardır.

Aşağıdaki şartları haiz olan isteklilerin mecbur tutulacakları 150 günlük amelî ocak stajlarına şimdiden başlamak üzere Zonguldaktaki mezkûr Mekteb Müdürlüğüne vesikalarile bizzat müracaatleri lüzumu ilân olunur.

1 — Türk vatandaşı olmak,
2 — İyi hal ve ahlâk sahibi olduğunu tevsik etmek,
3 — Bulaşıcı hastalıklarla malûl olmamak, bünyesi maden ocaklarında amelî çalışmağa müsaid bulunmak «sıhhî muayene Zonguldakta yapılacaktır.»
4 — En az orta mekteb yahud orta derecede san'at mektebi diploma veya vesikasını ibraz etmek.
5 — Asgarî 16 ve azamî 20 yaşını bitirmiş bulunmak,
6 — Dört aded vesika fotoğrafı vermek.

Stajını yapan namzedler 25 eylûl 1941 de hesab, hendese, cebir ve türkçeden yazılı imtihana tâbi tutulacaklar ve muvaffak olanlar mektebe kayıd ve kabul edileceklerdir. «2263» (3215)

Müsabaka ilânı

Ofisimizde yüksek mekteb mezunlarile lise ve orta mekteb mezunları arasında müsabaka ile memur alınacaktır. Müsabaka imtihanları tahrirî ve şifahî olmak üzere iki kısımdır. Tahrirî imtihan 8 mayıs perşembe günü saat 10 da Galata Kozluca hanındaki Ofis Merkezinde yapılacaktır. Günü ayrıca tayin edilecek olan şifahî imtihana girebilmek için tahrirî imtihanda muvaffak olmak şarttır. Tahrirî imtihana girebilmek için talihlerin memurin kanunile 3659 No.lı kanunda yazılı vasıfları haiz olduklarını mübeyyin vesaikin asıl veya suretlerini 5 mayıs 1941 pazartesi akşamına kadar Petrol Ofisi Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

PETROL OFİSİ

PARA HAYAT YARIŞININ DİREKSİYONUDUR

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA İKRAMİYELİ HESAP AÇAR

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesabları 1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 şubat, 2 mayıs 1 ağustos, 3 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 aded	2000 L.lık	=	2000.—	Lira
3 »	1000 »	=	3000.—	»
2 »	750 »	=	1500.—	»
4 »	500 »	=	2000.—	»
8 »	250 »	=	2000.—	»
35 »	100 »	=	3500.—	»
80 »	50 »	=	4000.—	»
300 »	20 »	=	6000.—	»

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

1 — Keşif, şartname ve plânı mucibince idaremizin Tekirdağı Şarab fabrikasında yaptıracağı tuğla baca inşası işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.
2 — Keşif bedeli 17560,50 lira % 7,5 muvakkat teminatı 1317 liradır.
3 — Eksiltme 12/5/941 pazartesi günü saat 15 te Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
4 — Şartname levazım şubesi veznesinden ve İzmir, Ankara başmüdürlüklerinden, Tekirdağ müdürlüğünden 87 kuruşa alınabilir.
5 — Münakasaya girecekler mühürlü teklif mektublarını kanunî vesaikle % 7,5 güvenme parasını ve şartnamesinin «F» fıkrasında yazılı vesaiki ihtiva edecek kapalı zarflarını ihale günü eksiltme saatinden bir saat evveline kaddar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (3162)

YENİ ÇIKTI

CEP Doktoru

EVDE ve YOLCULUKTA LÜZUMLU SAĞLIK BİLGİLERİ

YAZAN Dr. NURİ ERGENE

YEDİGÜN 7

Alfabe sırasile bütün hastalıkların resimli olarak tedavisi ve tarifi. Her zaman, herkesin yanında bulunması lâzım olan bu güzel eser nefis cildli olarak yalnız 1 liradır. Bütün bayilerden isteyiniz. Toptan satış yeri: İstanbulda Yedigün idarehanesidir.

TAM AYAR GAYET ŞIK 35 1 nci MUKÂFAT RALCO

SATILIK APARTIMAN

Şişli Etfal istasyonu Samanyolu sokak Büket apartımanı satılıktır. Tramvaya bir dakika, her katta dörder oda, geniş matbah, mükemmel banyo, çamaşırlığı, büyük bahçesi vardır. İradı 1080, fiatı 15,000 liradır. Taliblerin üçüncü kata müracaatleri.

ÇOCUK DONLARI

İçi lâstikli, dışı ipekli kumaştan yapılmış çocuk donları ve çocuk altı muşambaları çok dayanıklı ve zariftir. Piyasaya taklidleri çıkarılmış olduğundan

Arca

markasına dikkat ediniz. Her eczanede bulunur. Toptan satış yeri Sirkeci Demirkapı No. 30. Tel: 20992. Telgraf: İstanbul - Ateş, Posta kutusu No. 38.

Şehir ve Spor kostümleri için en zengin ve en zarif

KUMAŞ ÇEŞİDLERİNİ ZARİF Tüccar terzihanesinde bulacaksınız.

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 378 Haşet Kitabhanesi karşısında

Dr. İHSAN SAMİ Tifo Aşısı

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri kat'î, muafiyeti pek emin taze aşıdır. Her eczanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur.

Dr. Hafız Cemal LOKMAN HEKİM DAHİLİYE MÜTEHASSISI Divanyolu 104 Muayene saatleri: 2,5 - 6. Tel: 22398

ÇOCUK HEKİMİ Ahmed Akkoyunlu

Taksim, Talimhane Palas No. 4 Pazardan maada hergün saat 15 ten sonra. Telefon: 40127

Gayrimenkul satış ilânı

Biga İcra Memurluğundan :

941/132

Biganın Yeni Çiftlik köyünde Halil Pehlivan oğlu Mehmed Büyüğe borçlu ayni köyde Büyük Ali veresesinden karısı Fehime, kızı Ayşe ve oğlu ölü Hasan karısı Cemilenin masrafsız 500 lira borclarından dolayı haczedilmiş olan aşağıda yazılı gayrimenkuller açık arttırma suretile paraya çevrilecektir.

1 — Tapunun 6 teşrinievvel 926 gün ve 43 sayısında kayıdlı bulunan Yeni Çiftlik köyünün Kayaaltı mevkiinde şarkan Hacı Hüseyin, şimalen Öküzcü Mehmed, garben İzzet ve cenuben yolla çevrili 2 dönüm 1 evlek 375 arşın mesahada tarla. Muhammen kıymeti 40 lira.

Evsafı: Köye yakın düz bir mevkide toprağı kara ve kuvvei inbatiyesi orta derecede olup ziraate elverişlidir.

2 — Tapunun ayni gün ve 52 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Göl civarı mevkiinde hududu şarkan Emrullah, şimalen Osman, garben Hasan Çavuş ve cenuben Bozacı Ali arazisile çevrili 4 dönüm mesahada bir tarla. Muhammen kıymeti: 30 liradır.

Evsafı: Bayır bir mevkide toprağı kara kuvvei inbatiyesi orta derecede içinde bir ahlât ağacı mevcuddur.

3 — Tapunun ayni gün ve 45 numarasında kayıdlı bulunan Yeni Çiftlik köyü Taşağıl mevkiinde hududu şarkan, şimalen Ömer, garben Suakağı ve cenuben mer'a ile çevrili 4 dönüm mesahada bir tarla. Muhammen kıymeti 40 liradır.

Evsafı: Köye pek yakın ve düz bir mevkide olup kuvvei inbatiyesi birinci derecede ve içinde bir ahlât ağacı mevcuddur.

4 — Tapunun ayni gün ve 49 sayısında kayıdlı Ece deresi mevkiinde şarkan Pomak Mustafa, şimalen Emrullah, garben Rüstem, cenuben İbrahime aid arazile çevrili 3 dönüm mesahada bir tarla. Muhammen kıymeti: 30 liradır.

Evsafı: Düz bir mevkide içinde ağac ve su mevcud olmıyan bu tarlanın kuvvei inbatiyesi 3 üncü derecededir.

5 — Tapunun ayni gün ve 38 sayısında kayıdlı bulunan Yeni Çiftlik köyü Ece deresi mevkiinde hududu şarkan Hacı Hüseyin, şimalen Hacı oğlu Mehmed, garben Yavaş Ahmed ve cenuben yol ile çevrili 6 dönüm mesahada bir tarla. Muhammen kıymeti: 50 liradır.

Evsafı: Mevkii az meyilli bir bayırlıkta olup ve içinde bir ahlât ağacı bulunan bu tarlanın kuvvei inbatiyesi orta derecededir.

6 — Tapunun ayni gün ve 40 sayısında kayıdlı bulunan Yeni Çiftlik köyü Sultanbayırı mevkiinde hududları şarkan Hacı Hüseyin, şimalen Mehmed, garben Rasim ve cenuben yol ile çevrili 7 dönüm mesahada bir tarla. Muhammen kıymeti: 70 liradır.

Evsafı: Bayır bir mevkide içinde iki ahlât ağacı mevcud kuvvei inbatiyesi orta derecede olup ve toprağı kırmızıdır.

7 — Tapunun ayni gün ve 44 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Çiftlik yari mevkiinde hududları şarkan Hüseyin, şimalen Mestan, garben Şakir ve cenuben yol ile çevrili 1 dönüm mesahada bir tarla. Muhammen kıymeti: 15 liradır.

Evsafı: Köye pek yakın ve düz bir mevkide kuvvei inbatiyesi birinci derecede olup her nevi ziraate elverişlidir.

8 — Tapunun ayni gün ve 54 sayısında kayıdlı bulunan Yeni Çiftlik köyü Kayaaltı mevkiinde hududları şarkan Süleyman, şimalen Mustafa, garben Mehmed ve cenuben Ali Osman arazisile çevrili 2 dönüm 1 evlek 375 arşın mesahada bulunan bir tarla. Muhammen kıymeti: 30 liradır.

Evsafı: Köye yakın bir yerde ve düz mevkide olup kuvvei inbatiyesi orta derecededir.

9 — Tapunun ayni gün ve 39 numarasında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Yayla civarı mevkiinde şarkan Hüseyin, şimalen Mamin Ali, garben İsmail ve cenuben yol ile çevrili 15 dönüm 300 arşın mesahada bir tarla. Muhammen kıymeti: 100 liradır.

Evsafı: Yüksek bir mevkide toprağı kara kuvvei inbatiyesi orta derecede olup içinde 4 ahlât ağacı mevcuddur.

10 — Tapunun ayni gün ve 51 numarasında kayıdlı bulunan Yeni Çiftlik köyü Yayla alacağı mevkiinde şarkan yol, şimalen Seyfullah, garben Hüseyin, cenuben Emrullah arazisile çevrili 3 dönüm 2 evlek mesahada bir tarla. Muhammen kıymeti: 20 liradır.

Evsafı: Düz bir mevkide kuvvei inbatiyesi orta derecede toprağı ziraate elverişlidir.

11 — Tapunun ayni gün ve 50 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Geyikkırcı civarında şarkan Karamustafa, şimalen Mehmed, garben Emrullah, cenuben Sağır Mustafa arazilerile çevrili dört dönüm mesahada bir tarla. Muhammen kıymeti: 20 liradır.

Evsafı: Yüksek bir mevkide ve düz bir araziyi ihtiva eden bu tarlanın kuvvei inbatiyesi 3 üncü derecededir.

12 — Tapunun ayni gün ve 41 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Çakırlı alacağı mevkiinde şarkan Hacı Hüseyin, şimalen Hacı Abalı veresesi, garben İsmail ve cenuben yol ile çevrili 3 dönüm 1 evlek 347 arşın mesahada bulunan tarla. Muhammen kıymeti: 15 liradır.

Evsafı: Yeni Çiftlik köyü ayağında kışın tamamen su altı vaziyetinde ve düz bir mevkide olan bu tarla yalnız yaz mahsulâtına az elverişlidir.

13 — Tapunun ayni gün ve 48 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Kayapınar mezarlığı mevkiinde şarkan Deli Ahmed, şimalen Kadir oğulları, garben Pomak Mustafa, cenuben Emrullaha aid arazile çevrili 2 dönüm 328 arşın mesahada bulunan bir tarla. Muhammen kıymeti: 15 liradır

Evsafı: Kuvvei inbatiyesi orta derecede mevkii yüksek ve içinde bir ahlât ağacı mevcuddur.

14 — Tapunun ayni gün ve 47 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Kayapınar mezarlığı mevkiinde şarkı Mustafa Çavuş, şimali Deli Ahmed, garbı yol ve cenubu Emrullaha aid arazile çevrili 1 dönüm 2 evlek mesahada bulunan tarla. Muhammen kıymeti: 15 liradır.

Evsafı: Az meyilli bir mevkide köye yarım saat mesafede olan bu tarlanın kuvvei inbatiyesi orta derecededir.

15 — Tapunun ayni gün ve 35 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Kayapınar mevkiinde şarkan Hacı Hüseyin, şimalen Osman, garben Hamza ve cenuben Mustafaya aid tarla ile çevrili 6 dönüm mesahada bir tarla Muhammen kıymeti: 60 liradır.

Evsafı: Bayır bir mevkide Yeni Çiftlik köyü ile Kayapınar köyleri arasında kuvvei inbatiyesi orta derecede olan bu tarlanın içinde iki ahlât ağacı mevcuddur.

16 — Tapunun ayni gün ve 36 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Kayapınar mevkiinde şarkan Arnavud Mustafa, şimalen Mahmud usta, garben Hacı İslâm ve cenuben dere ile çevrili 7 dönüm 2 evlek 250 arşın mesahada bulunan tarla. Muhammen kıymeti: 50 liradır.

Evsafı: Bayır bir mevkide içinde bir ahlât ağacı mevcud olup kuvvei inbatiyesi orta derecede ve Yeni Çiftlik ve Kayapınar köylerine yakın ve iki köyün ara yerindedir.

17 — Tapunun ayni gün ve 37 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Kayapınar mevkiinde şarkan Kayıkçı Mustafa, şimalen Hacı Hüseyin, garben Rasim, cenuben Mustafaya aid arazile çevrili 3 dönüm bir evlek mesahada bulunan tarla, Muhammen kıymeti: 30 liradır.

Evsafı: Kayapınar köyüne pek yakın bayır bir mevkide ve kuvvei inbatiyesi birinci derecededir.

18 — Tapunun ayni gün ve 34 numarasında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Taşağıl mevkiinde şarkan Hacı Hüseyin, şimalen Hacı Ahmed, garben Ali ve cenuben Mehmed arazisile çevrili 2 dönüm mesahada bulunan bir tarla. Muhammen kıymeti 20 liradır.

Evsafı: Az bayır bir mevkide kuvvei inbatiyesi orta derecede toprağı kara her nevi ziraate elverişlidir.

19 — Tapunun ayni gün ve 46 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyünün Kuyularbaşı mevkiinde şarkan yol, şimali Yavaş Ahmed, garbı Hüseyin ve cenubu yol ile çevrili iki dönüm mesahada bir tarla. Muhammen kıymeti: 2 liradır.

Evsafı: Yüksek bayır bir mevkide bulunan bu tarla taşlık olup ziraate mer'a halinde kullanılmağa pek az elverişlidir.

20 — Tapunun ayni gün ve 33 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyünün Bağlar mevkiinde şarkı Mustafa, şimalen Hacı Hüseyin, garbı Hacı Abalı veresesi ve cenubu Arife aid bağ ile çevrili bir dönüm 336 arşın mesahada bulunan bağ. Muhammen kıymeti: 25 liradır.

Evsafı: Köy civarında meyilli bir arazide olup içinde bir armud, 3 incir ağaclarile 450 aded miktarında bağ kütüğü mevcuddur.

21 — Tapunun ayni gün ve 32 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyü Bağlar mevkiinde şarkan Hacı Hüseyin, şimalen Selim, garben Mehmed ve cenuben Hacıoğlu Hasan arazisile çevrili bir dönüm 336 arşın mesahada bulunan bir bağ. Muhammen kıymeti: 35 liradır.

Evsafı: Köye yakın bayır bir mevkide olup içinde altı incir, bir armud ağaclarile 450 aded miktarında bağ kütüğü mevcuddur.

22 — Tapunun ayni gün ve 42 sayısında kayıdlı Yeni Çiftlik köyünün Ada mevkiinde şarkan Hacı Hüseyin, şimalen Karamustafa, garben Molla İbrahim, cenuben Tosun arazisile çevrili 3 dönüm mesahada bir tarla. Muhammen kıymet: 15 liradır.

Evsafı: Gölün içinde bulunan bu tarla ziraate elverişli olup göl içinde olması dolayısile zor olduğundan yoz hayvan otlâkiyesi halinde kullanılabilmektedir.

23 — Tapunun ayni gün ve 53 numarasında kayıdlı Yeni Çiftlik köyünün Ada mevkiinde şarkan Çakır Ahmed, şimalen Mehmed, garben Deli Ahmed, cenuben Şakir arazisile çevrili 3 dönüm mesahada bulunan bir tarla. Muhammen kıymeti: 15 liradır.

Evsafı: Her nevi ziraate elverişli ise de göl içinde olması dolayısile ekip ve biçme işleri çok müşkülâtla başarabileceğinden hali hazırda yalnız otlâkiye olarak kullanılabilmektedir.

Satış: Peşin para ile olup satışa iştirak edeceklerin muhammen kıymetlerinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi vermeleri veya millî bir bankadan teminat mektubu getirmeleri icab eder.

Birinci açık arttırma: 16/5/941 tarihine raslıyan cuma günü saat 9 dan 11 e kadar Biga İcra dairesinde yapılacak olan birinci açık arttırma sonunda gayrimenkuller muhammen kıymetlerin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde ihale edilecek ve aksi halde satış ikinci arttırmaya taliken 10 gün temdid olunacaktır.

İkinci açık arttırma: 26/5/941 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 9 dan 11 e kadar yapılacak olan ikinci açık arttırma sonunda gayrimenkul... fazla arttıranlara ihale edileceklerdir. 2004 sayılı icra ve iflâs kanunun... mezkûr kanunun bazı maddelerini değiştiren 3890 sayılı kanunun... maddesi mucibince ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadaranın gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını... rakı müsbitelerile birlikte 15 gün içerisinde Biga İcra dairesine... bildirmeleri, aksi halde tapu sicillile sabit olmıyan alacakların satış... paylaşmasından haric tutulacakları ve irtifak hakkı sahiblerinin... itirazlarını ayni müddet içerisinde bildirmeleri lüzumu ve daha fazla... almak istiyenlerin 22/4/941 tarihinden itibaren dairede asılı bulunan... olan açık arttırma şartnamesile 941/132 sayılı dosyada mevcud tapu... örneği ve takdiri kıymet zabıt varakasını görüp anlıyabilecekleri... olunur.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Kes... İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ

Sümer Bank Birleşik Pamuk İpliği Dokuma Fabrikaları Müessesesi Bakır... Bez Fabrikasından :

Fabrikamızda, kanal ve mahzenden çıkarılmış tahminen 15 ton pa... bası 5/5/941 tarihinde açık arttırma suretile en yüksek fiat vere... satılacaktır.

Malı görmek ve nümune almak için fabrikaya müracaat olunması.

YATAKLI - VAGONLA...

Önümüzdeki 1 mayıs 941 PERŞEMBE gününden itibaren me...

STEFAN KARNOÇİ ORKESTRA...

Klâsik ve Dans repertuarlarını HER AKŞAM

Ankara GAR KAZİNOSU...

Muhterem müşterilerine takdim edecektir.

Nefis Yemekler - Temiz ve Muntazam Servis - Mutedil...

BOMONTİ BAHÇES...

Açılmıştır. Her sene gibi

BİRA, KÜÇÜK FIÇILARIMIZDA HAZIRLANMI...

Her türlü can sıkıntılarınızı, gayet taze ve soğuk bira ile ... burada geçirebilirsiniz. MEZELER SERBESTTİR.

Maltepe Belediye Riyasetinden :

Maltepede deniz üzerinde Adalar ve Marmaraya nezareti fevka... Maltepe Belediye kazinosu 25/4/941 tarihinden itibaren 15 gün mü... arttırmaya çıkarılmıştır.

Şeraiti anlamak istiyenlerin hergün müracaatleri. İhale 9/5/941 ... saat 15 te yapılacağından taliblerin ayni günde Maltepe Belediye D... menine müracaatleri ilân olunur.

Lâstik Çocuk Donları ve Fabrika Kayışla...

Yeni açılan mağazamızda sırf kauçuktan yapılmış lâstik çocuk... her cins ve boyda lâstik fabrika kayışları, birinci kalite otomobil... lâstikleri, araba lâstikleri, yazlık keten ayakkabılar, lâstik eldi... her türlü lâstik malzeme bulunur. Lâstik üzerine sipariş ka... Çemberlitaş sineması yanında No. 13. ANADOLU LÂSTİK...

Telefon : 23282

MARVİN İsviçre Presizyon saatleri altın - Met...

LUXOR radyoları — ZET havagazi ocakları — ...

elektrik aletleri — Bisikletler — Avizeler

OSMAN ŞAKAR ve ...

TAKSİTLE SATIŞ Galata ... Beyazıd ...

Ticaret Vekâletinden:

Vekâletimiz İç Ticaret umum müdürlüğünde muhtelif derecelerde... muriyetlere 3656 numaralı kanun hükümleri dairesinde asgarî lise... müş olanlar tayın edileceğinden talib olanların, aşağıda yazılı vesi... ikte 5 mayıs 941 tarihine kadar Ankarada İç Ticaret umum müdür... İstanbulda Mıntaka Ticaret müdürlüğüne müracaatleri lüzumu ilân o... «2275»

1 — Nüfus tezkeresi,
2 — Tahsil vesikası,
3 — Askerlik vesikası,
4 — Evvelce bir vazifede bulunmuşsa alınan bonservisler.

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKA...

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası

Şube ve Ajans adedi: 265.

ZİRAÎ ve TİCARÎ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında ... az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki pl... göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 aded	1.000 liralık	4.000 lira	100 aded	50 liralık	5.000
4 »	500 »	2.000 »	120 »	40 »	4.800
4 »	250 »	1.000 »	160 »	20 »	3.200
40 »	100 »	4.000 »			

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aş... düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede: 4 defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylûl, 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğünden...

Gölcükte bulunan işçi reviri için 100 lira ücretle bir eczacı alınacaktır... olanların icab eden vesaikle birlikte Deniz Fabrikaları Umum Müdür... müracaat etmeleri.